

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 22.10.2001
KOM(2001) 602 endelig

BERETNING FRA KOMMISSIONEN

ÅRSRAPPORT FOR SAMHØRIGHEDSFONDEN FOR 2000

BERETNING FRA KOMMISSIONEN

ÅRSRAPPORT FOR SAMHØRIGHEDSFONDEN FOR 2000

INDHOLDSFORTEGNELSE

RESUMÉ.....	6
1. Baggrund.....	8
1.1. Konvergens og økonomisk udvikling i samhørighedslandene.....	8
1.1.1. Grækenland.....	8
1.1.2. Spanien.....	8
1.1.3. Irland.....	9
1.1.4. Portugal.....	9
1.2. Betinget støtte.....	10
2. Principper for gennemførelsen og bevilget støtte.....	10
2.1. Samordning med de øvrige fællesskabspolitikker.....	10
2.1.1. Offentlige udbud.....	10
2.1.2. Konkurrence.....	11
2.1.3. Miljø.....	11
2.1.4. Transport.....	13
2.2. Samordning med strukturfondene: de strategiske referencerammer.....	13
2.2.1. Miljø.....	14
2.2.2. Transport.....	18
2.3. Budgettet og dets gennemførelse, forpligtelses- og betalingsbevillinger.....	22
2.3.1. Disponible budgetbevillinger.....	22
2.3.2. Budgetgennemførelsen.....	23
2.3.3. Budgetgennemførelsen for den foregående periode (1993-1999).....	24
3. vedtagne projekter og aktioner.....	25
3.1. Samhørighedsfondens støtte til de enkelte støttemodtagende lande.....	25
3.1.1. Grækenland.....	25
3.1.2. Spanien.....	27
3.1.3. Irland.....	31

3.1.4.	Portugal	34
3.2.	Teknisk bistand og undersøgelser	40
3.2.1.	Fondens generelle politik	40
3.2.2.	Teknisk bistand på Kommissionens initiativ	40
4.	Overvågning, kontrol og uregelmæssigheder	41
4.1.	Overvågning: Udvalg og overvågningsbesøg	41
4.1.1.	G r æ k e n l a n d	41
4.1.2.	Spanien.....	41
4.1.3.	I r l a n d	42
4.1.4.	Portugal	43
4.2.	Kontrolbesøg og konklusioner	44
4.2.1.	G r æ k e n l a n d	44
4.2.2.	Spanien.....	44
4.2.3.	I r l a n d	45
4.2.4.	Portugal	45
4.3.	Uregelmæssigheder og suspension af støtten.....	45
5.	Vurdering og evaluering	46
5.1.	Generelle bemærkninger	46
5.2.	Behandling og forudgående vurdering af projekter	46
5.3.	Samarbejde med EIB i forbindelse med projektbehandlingen.....	47
5.4.	Samhørighedsfondens økonomiske og samfundsmæssige virkninger i medlemsstaterne og den økonomiske og sociale samhørighed i EU, herunder beskæftigelsesvirkningerne	47
5.5.	Program for efterfølgende evalueringer	48
5.5.1.	Miljø	48
5.5.2.	Transport	48
6.	Dialog mellem institutionerne, information og offentlighed	49
6.1.	Fremlæggelse af årsrapporten for 1999.....	49
6.1.1.	Europa-Parlamentet.....	49
6.1.2.	Det Økonomiske og Sociale Udvalg (ØSU)	49
6.2.	Information af medlemsstaterne.....	50
6.3.	Andre informationsaktiviteter	50

6.3.1.	Information af arbejdsmarkedets parter	50
6.3.2.	A n d e t.....	50
6.4.	Kommissionens informations- og offentlighedsforanstaltninger.....	50
BILAG	51

FORORD

Denne årsrapport dækker Samhørighedsfondens aktiviteter i kalenderåret 2000.

Årsrapporten vedrører det første år i programmeringsperioden 2000-2006.

Rapportens form tilgodeser kravene i forordningen om oprettelse af Samhørighedsfonden. Ved rapportens udarbejdelse er der taget hensyn til bemærkningerne fra Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget.

Det er håbet, at rapporten vil tjene som nyttig reference for alle, der er interesseret i at støtte og fremme den økonomiske og sociale samhørighed i Unionen.

RESUMÉ

Økonomiske rammevilkår og betinget støtte

I 2000 havde ingen af samhørighedslandene et uforholdsmæssigt stort offentligt underskud, og Kommissionen fremlagde derfor ikke en vurdering af samhørighedslandenes overholdelse af støttebetingelserne i 2000.

Budgetgennemførelse

Samhørighedsfondens endelige pristalsregulerede budget for 2000 udgjorde 2,659 mia. €.

Udnyttelsen af forpligtelses- og betalingsbevillingerne er vist nedenfor (fordelt på lande og sektorer)

Udnyttelse af bevillingerne for 2000, inkl. bevillinger fremført til 2001

Forpligtelsesbevillinger 2000 (inkl. bevillinger fremført til 2001)

Land	Miljø		Transport		Blandet	I alt	
	Beløb	% miljø	Beløb	% transp.	Beløb	Beløb	%
Spanien	749.218.170	46,8%	851.923.302	53,2%	164.496	1.601.305.968	60,3%
Grækenland	163.815.574	37,6%	271.716.947	62,4%	0	435.532.521	16,4%
Irland	136.967.016	80,7%	32.657.648	19,3%	0	169.624.664	6,4%
Portugal	176.586.501	39,3%	272.461.436	60,7%	1.722.650	450.770.587	17,0%
Teknisk bistand	0	0,0%	0	0,0%	1.677.809	1.677.809	e.o.
I alt	1.226.587.261	46,2%	1.428.759.333	53,8%	3.564.955	2.658.911.549	100,0%

Betalingsbevillinger 2000

Land	Miljø		Transport		Blandet	I alt	
	Beløb	% miljø	Beløb	% transp.	Beløb	Beløb	%
Spanien	547.028.885	48,1%	589.632.725	51,9%	691.333	1.137.352.943	67,5%
Grækenland	166.619.671	55,0%	136.208.560	45,0%	0	302.828.231	18,0%
Irland	52.271.877	41,1%	74.988.716	58,9%	195.249	127.455.842	7,6%
Portugal	106.916.040	93,2%	7.777.796	6,8%	1.773.490	116.467.326	6,9%
Teknisk bistand	0	0,0%	0	0,0%	1.119.124	1.119.124	e.o.
I alt	872.836.473	51,9%	808.607.797	48,1%	3.779.196	1.685.223.466	100,0%

Samordning med strukturfondene: strategiske referencerammer

For programmeringsperioden 2000-2006 har Kommissionen udarbejdet en række retningslinjer vedrørende Samhørighedsfonden, hvoraf det fremgår, at fondens interventioner skal gennemføres efter en samordnet strategi og være led i programmer, hvori de vigtigste støtteprioriteter for de valgte indsatsområder er fastsat. Samtidig skal der tilstræbes en bedre samordning med andre finansielle EF-instrumenter.

Transport

Transportsektoren repræsenterede i 2000 53,8% af Samhørighedsfondens samlede forpligtelsesbevillinger.

I lighed med tidligere havde Kommissionen insisteret på, at fondens aktiviteter skulle være koncentreret om jernbanetransport. Jernbanesektoren tegnede sig da også i 2000 for ca. 85% og 77% af transportbevillingerne til henholdsvis Spanien og Portugal.

Miljø

Miljøsektoren udgjorde 46,2% af Samhørighedsfondens samlede forpligtelsesbevillinger for 2000.

Prioriteterne på miljøområdet er fortsat drikkevandsforsyning, spildevandsrensning og håndtering af fast affald.

Information og offentlighed

Den 18. december 2000 blev der i Bruxelles afholdt et informationsmøde med de 15 medlemsstater.

På dette møde fremlagde Kommissionen udkast til årsrapport for Samhørighedsfonden for 1999. Kommissionen orienterede ligeledes om Samhørighedsfondens interventioner i 2000 i de enkelte samhørighedslande, som for deres vedkommende redegjorde i detaljer for deres strategiske referencerammer (jf. ovenfor).

Evaluering

Ved udgangen af 2000 var 107 af de planlagte 120 projekter allerede blevet evalueret, nemlig 58 transportprojekter og 49 miljøprojekter.

De foreløbige konklusioner fra den efterfølgende evaluering af 31 *miljø*projekter viser, at projekternes gennemførelse og deres miljømæssige, sociale og økonomiske virkninger har været positive og i det store og hele i overensstemmelse med de fastsatte mål.

Der blev endvidere udarbejdet et resumé over de foreløbige resultater af den efterfølgende evaluering af ca. 40 *transport*projekter omfattende alle transportformer. Projekterne har skabt væsentlige socioøkonomiske fordele, men der er i en del tilfælde opstået uforudsete vanskeligheder under deres gennemførelse (f.eks. på grund af mangelfuld planlægning, som har nødvendiggjort en opjustering af de samlede omkostninger). Udnyttelsen af projektsresultaterne er til gengæld yderst tilfredsstillende.

Uregelmæssigheder og suspension af støtten

I 2000 gennemførte OLAF ingen undersøgelser på de af Samhørighedsfonden omfattede sagsområder.

Imidlertid gav de spanske myndigheder i 2000 i medfør af forordning (EF) nr. 1831/94¹ Kommissionen meddelelse om to tilfælde af uregelmæssigheder. Siden ikrafttrædelsen af forordning (EF) nr. 1831/94 har Kommissionen modtaget i alt syv sådanne meddelelser. Trods dette ret begrænsede antal vil Kommissionen alligevel henlede de støttemodtagende medlemsstaters opmærksomhed på deres forpligtelser i medfør af den nævnte forordning.

¹ EFT L 191 af 29/07/94.

1. BAGGRUND

1.1. Konvergens og økonomisk udvikling i samhørighedslandene

1.1.1. Grækenland

I 2000 fulgte Grækenlands økonomiske politik retningslinjerne i den første opdaterede version af konvergensprogrammet, der var blevet fremlagt i december 1999 i henhold til stabilitets- og vækstpagten. Hovedformålet med programmet var at opfylde samtlige konvergenskriterier for deltagelse i euroområdet fra januar 2001. Rådet afgav den 31. januar 2000 udtalelse om programmet².

Grækenlands budgetstilling i 2000 viste sig at være bedre end forudset i 1999-opdateringen af konvergensprogrammet. Det offentlige underskud udgjorde 0,9% af BNP, hvilket skal sammenholdes med de 1,2%, der var fastsat i konvergensprogrammet. Afvigelsen skyldtes større budgetindtægter, især skatteindtægter, som mere end opvejede overskridelsen af det fastsatte niveau for rentebetalinger og primære udgifter. Det primære overskud nåede op på 6,4% af BNP. Endvidere faldt gældskvoten yderligere til 103,9% af BNP i 2000. Som følge af Rådets beslutning af 19. juni 2000 blev Grækenland optaget i euroområdet pr. 1. januar 2001³. Omregningskursen mellem drakme og euro blev fastsat til 340,75 GRD pr. euro svarende til den ERM II-centralkurs for den græske drakme, der blev vedtaget i januar 2000.

I december 2000 fremlagde Grækenland i henhold til artikel 4 i forordning (EF) nr. 1466/97 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker⁴ sit første stabilitetsprogram omfattende perioden 2000-2004. Programmet blev vurderet af Rådet den 12. januar 2001⁵. Det første stabilitetsprogram tager sigte på at bekræfte målsætningen om en stabil makroøkonomisk politik og samtidig forbedre markedernes funktion gennem strukturreformer. Ud fra budgetresultaterne for 2000, der var bedre end forventet, og med udsigt til en kraftig realvækst i produktionen regnes der i stabilitetsprogrammet med et overskud på de offentlige finanser på 0,5% af BNP i 2001 og 1,5% af BNP i 2002. Gældskvoten skønnes at ville falde til under 100% af BNP i 2001. Budgetstrategien i det græske stabilitetsprogram er at opretholde høje primære overskud støttet af et væsentligt fald i rentebetalingerne som følge af lavere rentesatser og en faldende gældskvote.

1.1.2. Spanien

I 2000 fulgte den økonomiske politik strategien i det opdaterede stabilitetsprogram (1999-2003) og blev af Rådet bedømt som værende i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpagten⁶. Programmet bekræftede de senere års økonomiske strategi (fremme af en sund økonomisk vækst gennem konsolidering på skatteområdet samt strukturreformer). Som følge heraf steg BNP mere end forventet i opdateringen, nemlig med 4,1% mod forventet 3,7%. Derfor overgik

² EFT C 60, 2.3.2000, s. 4.

³ EFT L 167, 7.7.2000.

⁴ EFT L 209, 2.8.1997.

⁵ EFT C 77, 9.3.2001, s.1.

⁶ EFT, C 098, 6.4.2000.

budgetkonsolideringen da også forventningerne, idet det offentlige underskud faldt fra 1,2% af BNP i 1999 til 0,3% i 2000 (dvs. til et lavere niveau end de 0,8%, der var forudset i opdateringen), mens gældskvoten faldt til 60,6% af BNP (2,2 procentpoint lavere end forudset). Til gengæld var prisudviklingen dårligere end forventet, ikke alene på grund af prisstigninger på de mere specielle varer, men også fordi kerneinflationen forværredes.

Den anden opdatering af stabilitetsprogrammet omfattende perioden 2000-2004 blev forelagt Europa-Kommissionen den 23. januar 2001 og blev bedømt af Rådet den 12. marts 2001⁷. Der forventes en yderligere forbedring i budgetmålene især som følge af en stram politik hvad angår de løbende primære udgifter, hvilket giver mulighed for at styrke de offentlige investeringer og reducere skattebyrden efter 2002. Der forventes således balance i de offentlige finanser i 2001 efterfulgt af overskud i de følgende år (0,3% af BNP i 2004). Gældskvoten forventes at falde yderligere til under 60% af BNP i 2001 og til knap 50% af BNP ved udgangen af programmeringsperioden.

1.1.3. Irland

Rådet fandt, at opdateringen fra december 1999 af Irlands stabilitetsprogram var i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpagten⁸. I 2000 var gennemførelsen atter bedre end forventet, og i december 2000 forhøjede de irske myndigheder deres oprindelige skøn over BNP-stigningen i faste priser i 2000 fra 7,4% til 10,7%. Hastigt stigende skatteindtægter i en kraftigt ekspanderende økonomi mere end opvejede overskridelserne af udgiftsloftet, og det anslås, at overskuddet på de offentlige finanser som følge heraf vil nå op på 4,5% af BNP i 2000 og ikke 3,3% som oprindeligt forudset. Gældskvoten i forhold til BNP fortsatte med at falde og nåede i 2000 ned på ca. 39%, mens værdien af den nyetablerede National Pensions Reserve Fund i slutningen af 2000 udgjorde mere end 6% af BNP.

December 2000-opdateringen af stabilitetsprogrammet, der omfatter perioden 2001-2003, indeholder budgetplanerne for 2001 og blev bedømt af Rådet den 12. februar 2001. Programmet bekræfter, at Irland fortsat vil opfylde målene i stabilitets- og vækstpagten. Hvert år frem til 2003 vil der være væsentlige overskud på de offentlige finanser, og inden udgangen af 2003 forventes gældskvoten at være faldet yderligere til under 25%.

1.1.4. Portugal

I 2000 lå udviklingen i budgetterne inden for rammerne af det opdaterede stabilitetsprogram (for 2000-2004), som blev vurderet af Rådet den 13. marts 2000. For 2000 forventes der på nuværende tidspunkt et budgetunderskud på 1,4% af BNP (dvs. 0,1 procentpoint lavere end stabilitetsprogrammets mål). Dette resultat er dog opnået ved at medregne provenuet af salget af UMTS-licenser (0,4% af BNP), idet de løbende primære udgifter blev større end forventet, mens de indirekte afgifter manglede ca. ½ procentpoint i at nå målet, hvilket kun delvis blev opvejet af et fald i kapitaludgifterne.

⁷ EFT, C 109, 10.4.2001

⁸ EFT C60, 2.3.2000.

Den anden opdatering af stabilitetsprogrammet, som omfattede perioden 2000-2004, blev forelagt Europa-Kommissionen den 23. januar 2001 og blev vurderet af Rådet den 12. marts 2001⁹. Ifølge det opdaterede program forventes konsolideringen af budgettet at fortsætte, således at der opnås balance i 2004. Konsolideringsindsatsen er mere eller mindre jævnt fordelt over perioden 2001-2004. Endvidere forventes budgetindtægterne at stige og budgetudgifterne at falde med ¾ procentpoint af BNP, hvilket tilsammen vil medføre et lavere underskud i forhold til BNP. Rådet var af den opfattelse, at der burde ske et hurtigere fald i underskuddet.

1.2. Betinget støtte

Ifølge artikel 6 i Rådets forordning (EF) nr. 1164/94 er støtten fra Samhørighedsfonden betinget af en sund forvaltning af de offentlige finanser. Støtte til nye projekter i et samhørighedsland kan suspenderes, hvis Rådet træffer en afgørelse, der fastslår, at der foreligger et uforholdsmæssigt stort offentligt underskud i det pågældende land, og såfremt denne afgørelse ikke bliver ophævet efter bestemmelserne i traktatens artikel 104.

Hvert forår vurderes det forudgående års offentlige underskud på grundlag af Kommissionens forårsprognoser. Forårsprognoserne bygger på de budgetoplysninger vedrørende det forudgående år, som medlemsstaterne skal indsende inden den 1. marts. Hvert efterår vurderer Kommissionen de offentlige underskud for det igangværende år på grundlag af efterårsprognoserne, efter at disse pålidelighed er blevet efterprøvet.

I 2000 havde ingen af samhørighedslandene et uforholdsmæssigt stort offentligt underskud, og Kommissionen fremlagde derfor ikke en vurdering af samhørighedslandenes overholdelse af støttebetingelserne i 2000.

2. PRINCIPPER FOR GENNEMFØRELSEN OG BEVILGET STØTTE

2.1. Samordning med de øvrige fællesskabspolitikker

2.1.1. Offentlige udbud

Siden Samhørighedsfonden påbegyndte sine aktiviteter, har Kommissionen været særlig påpasselig med at kontrollere, at Fællesskabets lovgivning vedrørende offentlige udbud er blevet korrekt gennemført i national lovgivning, og at Fællesskabets regler og krav nøje overholdes, når der ydes støtte fra Fællesskabet. Dette har særlig betydning i forbindelse med støtte fra Samhørighedsfonden på grund af dennes høje støttesatser, hvilket kræver, at Kommissionen meget omhyggeligt kontrollerer, at reglerne om gennemsigtighed i de offentlige udbud er overholdt.

Som led i sine forskellige kontrolfunktioner kontrollerer Kommissionen også rutinemæssigt overholdelsen af de relevante fællesskabsdirektiver vedrørende offentlige udbud og forskriftsmæssigheden af udvælgelsesprocedurerne. Kommissionens overvågning af de af fonden godkendte projekter har givet de nationale forvaltninger større forståelse af Fællesskabets procedurer for tildeling af offentlige kontrakter og udbudsprocedurer og bedre mulighed for at anvende

⁹ EFT C 109, 10.4.2001

procedurene. Kommissionen finder, at de nationale myndigheder og overvågningsudvalgene bliver stadig bedre til at samarbejde og svarer udtømmende på de spørgsmål, Kommissionen rejser under behandlingen af ansøgninger om støtte til projekter og under overvågningen af projekternes gennemførelse.

2.1.2. *Konkurrence*

Ifølge Rådets forordning (EF) nr. 1164/94 om oprettelse af Samhørighedsfonden skal dennes interventioner især være i overensstemmelse med konkurrencepolitikken. På denne baggrund behandles støtteansøgningerne i det væsentlige ud fra en vurdering af foreneligheden med traktaten af de af fonden medfinansierede aktioner for at sikre, at fondens interventioner fuldt ud overholder Fællesskabets konkurrencebestemmelser, især bestemmelserne om statsstøtte.

I lighed med tidligere har Kommissionen konstateret, at der som hovedregel ikke er uforenelighed mellem interventionerne og konkurrenceretten, idet interventionerne er rettet mod transportinfrastruktur- og miljøbeskyttelsesprojekter, som ikke giver bestemte virksomheder særlige fordele, medmindre bestemmelserne om tildeling af offentlige kontrakter bliver overtrådt. Ud fra et konkurrencemæssigt synspunkt er Fællesskabets kontrol derfor fortsat en kontrol af, om samtlige operatører, der opfylder de tekniske og retlige betingelser, har fri adgang til infrastrukturene.

2.1.3. *Miljø*

Ifølge artikel 8 i Rådets forordning (EF) nr. 1164/94 om oprettelse af Samhørighedsfonden skal projekterne være i overensstemmelse med Fællesskabets politik på andre områder, herunder politikken vedrørende miljøbeskyttelse.

Målene for Fællesskabets miljøpolitik er fastsat i traktatens artikel 174.

Målene er:

- beskyttelse og forbedring af miljøet
- beskyttelse af menneskers sundhed
- en rationel udnyttelse af naturressourcerne.

I programmet for Fællesskabets politik og virke inden for miljø og bæredygtig udvikling blev det bestemt, at Samhørighedsfonden skal bidrage til gennemførelsen af traktatens målsætninger og især til løsningen af specifikke problemer som f.eks. bekæmpelse af vandforurening og indførelse af en hensigtsmæssig affaldshåndtering. Ud over disse grundlæggende problemer fokuserede programmet på nødvendigheden af at integrere miljødimensionen i de andre fællesskabspolitikker for at fjerne og kontrollere uønskede bivirkninger af visse erhvervssektorerers aktiviteter. Sidstnævnte aspekt er af interesse for Samhørighedsfonden, da transportinfrastrukturer er det andet hovedmål for fondens investeringer.

I artikel 3 i forordning (EF) nr. 1164/94 som ændret ved forordning (EF) nr. 1264/99 opretholdes da også de mål, foranstaltningerne skal forfølge for at være berettiget til at modtage samhørighedsfondsstøtte, nemlig miljøbeskyttelse og transportinfrastrukturer.

Kommissionen gav endvidere i 1997 sin tilslutning til en række foranstaltninger, som forbedrer og styrker de interne procedurer, der blev vedtaget af Kommissionen i 1993. Foranstaltningerne har til formål at sikre en bedre integration af miljødimensionen både i den politiske beslutningsproces og i forvaltningen.

Med henblik på programmeringsperioden 2000-2006 trådte forordning (EF) nr. 1264/99, som ændrede den for programmeringsperioden 1994-1999 gældende forordning (EF) nr. 1164/94, i kraft i 2000. Dette indebar en ændring af procedurene for forvaltning af den ydede støtte, som tager hensyn til de nye direktiver, som der nu mere systematisk henvises til:

VVM-direktivet

Ved direktiv 97/11/EF, som ændrede direktiv 85/337/EF, og som trådte i kraft den 14. marts 1999, er der indført udvælgelseskriterier, ud fra hvilke det skal afgøres, om projekter, der er anført i bilag II, som følge af deres væsentlige indvirkning på miljøet skal underkastes en vurdering heraf. Listen i bilag I over projekter, som under alle omstændigheder skal underkastes en VVM, er blevet udvidet. I 2000, der var starten på den nye programmeringsperiode 2000-2006, slog disse ændringsbestemmelser rigtigt igennem. Espoo-konventionen om vurdering af grænseoverskridende virkninger på miljøet blev indarbejdet i dette direktiv.

Habitat-direktivet

Ved direktiv 92/43/EØF blev fristen for udarbejdelsen af lister over bevaringsområder som led i Natura 2000-projektet fastsat til den 10. juni 1998. Støtteansøgningerne til Samhørighedsfonden blev fra 01.01.2000 underkastet en skærpet kontrol for at sikre, at de berørte medlemsstater for de områder i Natura 2000-nettet, i hvilke et projekt kan tænkes gennemført med støtte fra Samhørighedsfonden, træffer de nødvendige miljøforanstaltninger.

Vanddirektiverne

I direktiv 91/271/EØF – spildevandsdirektivet – som ændret ved direktiv 98/15/EF var en af de vigtigste gennemførelsesfrister (fristen for etablering af kloaknet og bygning af rensningsanlæg, der er tilpasset miljøets følsomhed) fastsat til den 31.12.2000. Derfor fortsatte Samhørighedsfonden igennem hele 2000 med at medfinansiere infrastrukturer, der bidrager til at overholde principperne i bestemmelserne om følsomme områder og større byområder, ligesom Samhørighedsfonden i den nye programmeringsperiode vil medfinansiere projekter vedrørende mindre byområder.

Den 23.10.2000 blev direktiv 2000/60/EF om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger godkendt. Selv om direktivets frist for gennemførelsen af de nødvendige love og administrative bestemmelser først er fastsat til den 22.12.2003, var der ved behandlingen af de projekter, der skulle medfinansieres af Samhørighedsfonden, allerede i 2000 taget hensyn til nogle af direktivets principper – bl.a. princippet om en samlet forvaltning af afvandsområder.

Affaldsdirektiverne

Gennemførelsen af to affaldsdirektiver, der for nylig er vedtaget, nemlig direktiv 1999/31/EF om deponering af affald og direktiv 2000/76/EF om forbrænding af affald, vil få væsentlige organisatoriske og miljømæssige følger for samhørighedslandene, idet disses affaldshåndtering i vid udstrækning bygger på deponeringer på lossepladser, hvorfor det kan være nødvendigt at modernisere disse og gennemføre en strategi for bedre udnyttelse af genbrugsmulighederne.

I 2000 blev der nægtet samhørighedsfondsstøtte til projekter vedrørende affaldshåndteringsstrukturer i regioner, der endnu ikke havde udarbejdet de planer for affaldshåndtering, der var krævet i direktiv 75/442/EØF som ændret ved direktiv 91/156/EØF om affald. Dette bidrog til, at disse regioner bragte dette forhold i orden.

2.1.4. Transport

Mens TEN-transportprojekter af fælles interesse finansieres over TEN-budgetposten, yder Samhørighedsfonden specifikt støtte til TEN's transportinfrastruktur.

Samordningen mellem budgettet for de transeuropæiske transportnet (TEN) og Samhørighedsfonden er af stor betydning, fordi disse finansielle EF-instrumenter tager hensyn til nødvendigheden af at forbinde fællesskabsregioner, der lider under strukturelle handicap, eller som har status som øer, indlandsområder eller perifere områder, med Fællesskabets centrale regioner.

“I princippet” giver TEN-forordningen ikke mulighed for at støtte ét projekt med midler fra såvel TEN-budgettet som fra andre fællesskabskilder, men i visse tilfælde kan feasibilityundersøgelser, der er finansieret over TEN-budgettet, efterfølges af støtte fra Samhørighedsfonden og EIB til (del)finansiering især af anlægsarbejderne i forbindelse med den egentlige investering. Ofte finansierer Samhørighedsfonden anlægsarbejder i transportsektoren, der har til formål at give adgang til det transeuropæiske transportnet, hvis anlæg igen er finansieret over TEN-budgettet.

I 2000 var der på TEN-budgetposten opført 581 mio. € i forpligtelsesbevillinger og 449 mio. € i betalingsbevillinger til transportsektoren.

Finansforordningen for TEN (EF nr. 2236/95) blev ændret ved forordning (EF) nr. 1655/99 for at indføre planlægning på mellemlangt sigt via vejledende flerårige investeringsprogrammer og for at fremme offentlige/private partnerskaber, ligesom der blev afsat et mindre beløb på budgetposten (1%-2%) til at støtte projekter, der involverer risikovillig kapital. I 2000 afgav Udvalget for Finansiell Bistand, som hjælper Kommissionen med at implementere TEN-forordningen, en positiv udtalelse om det vejledende flerårige investeringsprogram for perioden 2000-2006, som skal revideres i 2003. I det nuværende forslag, der vil blive vedtaget af Kommissionen i efteråret 2001, er der fastsat et samlet beløb på ca. 2,8 mia. € til 11 prioriterede projekter (Essen-projekterne), projektet vedrørende globale satellitbaserede navigationssystemer (“Galileo”) og fire grupper projekter af fælles interesse.

2.2. Samordning med strukturfondene: de strategiske referencerammer

For programmeringsperioden 2000-2006 har Kommissionen udarbejdet en række retningslinjer vedrørende Samhørighedsfonden, hvoraf det fremgår, at fondens interventioner skal gennemføres efter en samordnet strategi og være led i

programmer, hvori de vigtigste støtteprioriteter for de valgte indsatsområder er fastsat. Samtidig skal der tilstræbes en bedre samordning med andre finansielle EF-instrumenter.

2.2.1. Miljø

Spanien

De prioriterede indsatsområder, der er besluttet sammen med de spanske myndigheder, er:

- Håndtering af by- og industriaffald samt farligt affald
- Kloakering og spildevandsrensning
- Vandforsyning

For hvert af disse indsatsområder er der udarbejdet en strategisk ramme, hvor den nuværende situation analyseres, de eksisterende problemer og mangler identificeres, mål udpeges og nødvendige interventioner anføres. Ved udformningen af rammerne er der taget hensyn til de forskellige forvaltningers kompetenceområder og til den fællesskabslovgivning og den nationale lovgivning, der skal overholdes, alt sammen under hensyntagen til de fastsatte tidsrammer.

“Den strategiske ramme for affaldshåndtering i Spanien” tager hensyn til målene og kriterierne i Fællesskabets strategi for affaldshåndtering og er baseret på de forskellige planer for affaldshåndtering, der allerede er vedtaget på nationalt og regionalt plan. Dokumentet indeholder en analyse af situationen med hensyn til håndtering af byaffald og farligt affald og andre affaldsstrømme (skrottede biler, brugte dæk, bygge- og nedrivningsaffald, slam fra renseanlæg mv.) samt forurenede jord. For hver af disse affaldstyper er der opstillet en række mål og fremsat specifikke forslag til foranstaltninger, der skal iværksættes for at opnå målene.

“Den strategiske ramme for kloakering og spildevandsrensning” sætter situationen i Spanien for denne sektor i perspektiv og angiver, hvilke strategier der skal følges, og hvilke interventioner der skal gennemføres i perioden 2000-2006 for at overholde Fællesskabets krav med hensyn til behandling og bortskaffelse af byspildevand. Målsætningerne på dette område, som fremgår af “Plan Nacional de Saneamiento y Depuración de Aguas Residuales Urbanas” (den nationale plan for kloakering og spildevandsrensning), er at forbedre kloakeringen og anlæggene til spildevandsrensning, øge kontrollen med det udledte spildevands kvalitet med henblik på genbrug af dette samt forbedre håndteringen og bortskaffelsen af spildevandsslam.

Hovedformålet med “Den strategiske ramme for vandforsyning” er at sikre en vandforsyning af god kvalitet og i tilstrækkelige mængder til at opfylde hele befolkningens behov under hensyntagen til den stigende efterspørgsel, der må forventes i den nærmeste fremtid, og til nødvendigheden af at forvalte de disponible ressourcer fornuftigt. Vandforsyningerne skal udnyttes bedre, kvaliteten skal sikres, og der skal søges efter yderligere ressourcer. Hvert afvandsingsområde undersøges særskilt for vandressourcer, og for hvert område udarbejdes der en plan (“Plan de Cuenca”), hvis hovedformål er at opnå et tilfredsstillende forsyningsniveau, både

kvantitativt og kvalitativt, optimere udnyttelsen af de disponible ressourcer gennem ressourcesparende foranstaltninger og mere effektiv styring, diversificere ressourcerne ved kilden og opnå mindre følsomme vandforsyningsystemer. For hvert afvandingsområde findes der en særlig styreenhed (“Confederacion Hidrográfica”).

Alle ovennævnte strategiske rammer skal indgå i en helhedsløsning og på forskellig vis tage hensyn til princippet om, at forureneren betaler.

Portugal

Der blev i perioden 1996-1999 foretaget en række større investeringer, som primært tog sigte på at øge vandforsyningskapaciteten og forbedre vandforsyningskvaliteten i regionerne Storlissabon, Storporto samt Algarve, overvåge grundvandets kvalitet samt renovere og bygge nye anlæg til spildevandsrensning i de større byer og de mere følsomme områder.

Der blev endvidere bygget integrerede renseanlæg for industrispildevand i nogle af de mest industrialiserede områder, der er udsat for særlig alvorlige vandforureningsproblemer som følge af industriforurening (Vale do Ave, Águeda, Alcanena).

Hvad angår håndtering af fast affald blev der indført integrerede styresystemer, der giver en bedre geografisk og befolkningsmæssig dækning, idet hvert system betjener flere byer og omfatter indsamling og genbrug af affald. Sideløbende hermed blev eksisterende lossepladser lukket, mens de områder, hvor lossepladserne tidligere lå, blev renset.

For perioden 2000-2006 er der i den strategiske ramme for miljøanliggender anført følgende prioriterede mål:

Yderligere udvikling samt færdiggørelse af den grundlæggende miljøinfrastruktur.

Skabelse af vilkår, der muliggør en bæredygtig udvikling, miljøbeskyttelse og forvaltning af naturressourcer.

Dette indebærer en bedre beskyttelse og forvaltning af naturressourcerne og integrering af miljødimensionen i de overordnede politikker for regional- og sektorudvikling gennem en bedre vurdering af virkningerne og anvendelse af principperne om, at forureneren og brugeren betaler. Hvis de prioriterede mål skal nås, vil det også kræve etablering af strategiske partnerskaber mellem den offentlige forvaltning og en lang række organisationer, herunder i den private sektor. Sidst, men ikke mindst, vil der blive gjort en særlig indsats for at gennemføre uddannelses- og informationsforanstaltninger på natur- og miljøområdet.

Der er planlagt samhørighedsfondsstøtte til de større infrastrukturprojekter vedrørende vandforsyning, kloakering og rensning af byspildevand samt håndtering af fast kommunalt affald. Såvel vandforsyningen som vandrensningen vil være omfattet af de integrerede systemer, hvor tværkommunale anlæg omfattende hele ”vandcyklussen” vil blive forvaltet af samme enhed.

Støtten fra Samhørighedsfonden vil inden for rammerne af de regionale programmer blive suppleret med støtte fra EFRU til at bygge eller renovere de mindre lokale dele af anlæg, der indgår i de tværkommunale anlæg.

Dette vil kræve en tæt samordning mellem Samhørighedsfonden og de regionale operationelle programmer (Norte, Centro, Alentejo, Lisboa e Vale do Tejo, Algarve, Madeira og Açores) hvad angår prioritering og tidsplaner.

Hovedformålene med forbedringen af vandforsyningen, kloakeringen og spildevandsrensningen er at sikre en væsentlig forøgelse af befolkningsdækningen og for vandforsyningens vedkommende at forbedre drikkevandskvaliteten, således at denne opfylder kravene i EF-direktiverne, samt øge forsyningssikkerheden.

	% af befolkningen, der berøres i 2006 (det portugisiske fastland)
Drikkevandsforsyning	95
Kloakering og spildevandsrensning	90
Håndtering af fast affald	98

Irland

De irske myndigheder fremlagde deres strategiske referenceramme for miljøsektoren den 29. juli 2000. Hovedprioriteterne i referencerammen var et begrænset antal spildevands- og affaldsprojekter.

Hvad angår spildevand er det fra irsk side oplyst, at de vigtigste identificerede mål er forenelige med prioriteringen i de nationale strategier som beskrevet i den nationale udviklingsplan/EF-støtterammen samt OP'et vedrørende økonomisk og social infrastruktur for perioden 2000-2006. De to overordnede mål for disse programmer er at sikre overholdelse af EU's rammestrategi og støtte økonomisk og social udvikling, samtidig med at der opnås og opretholdes høje miljøstandarder.

Den overordnede nationale strategi for opfyldelsen af målene er fastsat under henvisning til den nationale udviklingsplan/EFSR'en og OP'et vedrørende økonomisk og social infrastruktur, som opererer med et samlet investeringsbudget for perioden 2000-2006 på 3,853 mia. €.

I begyndelsen af 2000 godkendte regeringen en rammestrategi for anvendelsen af princippet "forureneren betaler" på spildevandsområdet og i forbindelse med driften af spildevandsinfrastrukturen. Ifølge strategien skal der bl.a. ske fuld omkostningsdækning for erhvervslivets brug af de offentlige infrastrukturer (anlægs- og driftsomkostninger), og der skal senest i 2006 være installeret målere hos disse brugere. Husholdningernes brug af infrastrukturene vil fortsat blive finansieret af det offentlige. Ved udarbejdelsen af EFSR'en blev det aftalt, at fremskridtene med hensyn til indførelsen af offentlige/private partnerskaber vil blive vurderet i forbindelse med midtvejsevalueringen.

Offentlige/private partnerskaber skal generelt fremmes i vandsektoren ved at anvende de "design-build"/"design-build-operate"-principper, der anvendes ved projekter, der omfatter bygning eller opgradering af større vandrensningsanlæg. To

projekter støttet af Samhørighedsfonden er pilotprojekter, der gennemføres for at kortlægge mulighederne for at anvende ovennævnte principper i vandsektoren.

Prioriteringen af investeringerne i spildevandsprojekter er styret af nødvendigheden af at sikre, at projekter støttet af Samhørighedsfonden overholder spildevandsdirektivet. De tre prioriterede projekter, hvortil der ansøges om støtte fra Samhørighedsfonden, er anlægsarbejderne i forbindelse med renseanlæggene i Dublin, Cork og Limerick.

Hvad angår fast affald er de overordnede mål dels at støtte den økonomiske og den afbalancerede regionale og sociale udvikling under overholdelse af høje miljøstandarder, dels at sikre overholdelse af EU's strategiske ramme. Et af hovedmålene er at mindske afhængigheden af lossepladser, som i dag modtager 90% af det faste affald.

Hovedprioriteterne hvad angår fast affald fremgår af den nationale strategi, som er fastlagt i NUP/EFSR'en og de to regionale operationelle programmer for 2000-2006.

Strategien for udarbejdelse af regionale planer for affaldshåndtering og for fastlæggelse af infrastrukturbehov samt de nærmere detaljer vedrørende den samlede planlagte investering for perioden 2000-2006 på 825 mio. € er beskrevet i ovennævnte dokumenter.

Den nationale strategi for affaldshåndtering bygger på princippet "forureneren betaler", idet der opkræves affaldsafgifter. I 16 af de 34 større distrikter er det, eller vil det snart være, den private sektor, der sørger for indsamlingen af husholdningernes affald og opkræver afgifterne i forbindelse hermed. Kun tre af lokalrådene i Dublin County opkrævede endnu ikke renoveringsafgifter.

Hvad angår infrastrukturer til håndtering af fast affald peges der i referencerammen på "design-build-operate-finance"-metoden som den foretrukne metode, når de forbrændingsanlæg, der foreslås i udkastene til affaldshåndteringsplaner, skal opføres.

Da de irske projekter vedrørende fast affald ikke er nået så langt som spildevandsprojekterne, har de irske myndigheder identificeret en række projektkategorier, hvortil der skal ansøges om støtte fra Samhørighedsfonden med henblik på finansiering af planlægnings-, udbuds- og konstruktionsomkostningerne for forbrændingsanlæg eller af tilsvarende omkostninger i forbindelse med integreret affaldshåndtering i specifikke regioner, hvor infrastrukturene opfylder kravene i den regionale affaldshåndteringsplan. De foreslåede projekter vil være enten en opfølgning af feasibilityundersøgelser, der tidligere er blevet støttet af Samhørighedsfonden, eller en iværksættelse af sådanne undersøgelser.

Grækenland

Sammen med skrivelse af 11.12.2000 fremsendte Grækenland udkastet til det operationelle program for miljøområdet, som omfatter den strategiske referenceramme for de græske miljøbeskyttelsesprojekter, der medfinansieres af Samhørighedsfonden.

I udkastet er der identificeret tre hovedindsatsområder:

Drikkevand og distribution heraf

Projekter vedrørende indsamling, oplagring og distribution af drikkevand.

Spildevandsrensning

Særskilt indsamling af spildevand og regnvand; kloakering og/eller oplagring; beskyttelse mod oversvømmelser; spildevandsrensning og genanvendelse af det rensede vand.

Affaldshåndtering

Håndtering af husholdningsaffald med kildesortering, indsamling og behandling af affaldet. Det skal bemærkes, at projekterne for at blive medfinansieret skal være nævnt i den græske plan for affaldshåndtering, der er forelagt Kommissionen.

De finansielle overslag, som sætter tal på den strategiske ramme for perioden 2000-2006, er bekræftet af Grækenland i en oversigt, der er forelagt Kommissionens tjenestegrene. Her er de store projekter identificeret, mens der er fastsat beløb for alle de øvrige projekter inden for hver sektor, idet det dog er anført, at disse projekter naturligvis endnu ikke er endeligt fastlagt.

MEN-cirkulære nr. 11924/792 af 5/4/2001 til regionerne indeholder de vigtigste retningslinjer for udvælgelsen af de nævnte projekter.

2.2.2. *Transport*

Spanien

Efter Kommissionens og de spanske myndigheders fælles overvejelser om fremtiden for samhørighedsfondsaktiviteterne for interventionsperioden 2000-2006 blev der i medfør af artikel B, stk. 2, i den ændrede samhørighedsfondsforordning fremlagt en referenceramme for investeringerne i de transeuropæiske transportnet, hvori Spaniens overordnede strategi på dette område for perioden 2000-2006 er fastlagt.

I overensstemmelse med Kommissionens retningslinjer for programmeringen af strukturfondsinterventionerne og disses samordning med Samhørighedsfonden¹⁰ indeholder den strategiske ramme følgende mål:

- forbedre udsigterne for den økonomiske udvikling, konkurrenceevnen og beskæftigelsen
- bidrage til en afbalanceret udvikling
- fremme en varig mobilitet og sikre transportforsyningen de steder, der mangler private transportmuligheder eller har mobilitetsproblemer.

¹⁰ KOM (1999) 344 af 01/07/1999.

I overensstemmelse med vejledningen fra Samhørighedsfonden for perioden 2000-2006 omfatter den af de spanske myndigheder fremlagte referenceramme følgende elementer:

- Fastlæggelse af målene på langt sigt
- Angivelse af de mål, der kan nås i løbet af 2006 hvad angår udvikling af de transeuropæiske transportnet, identificering af interventionerne i de vigtigste korridorer og budgettering af investeringsomkostningerne.
- Strategi for anvendelse af de forskellige EF-fonde.

Hvad nærmere angår Samhørighedsfondens interventioner for perioden 2000-2006 vil de spanske myndigheders strategi indebære fortsatte investeringer i udvikling og modernisering af det transeuropæiske jernbanenet, bl.a. højhastighedsnettet, forsættelse af arbejdet med at anlægge de veje, der forbinder landet med Frankrig og Portugal, samt forbedring af driftbetingelserne for havnene.

Gennemførelsen af helhedsstrategien vil blive løbende overvåget af Samhørighedsfondens forskellige overvågningsudvalg. Samordningen med EFRU-interventionerne vil blive overvåget af en transportarbejdsgruppe, der er oprettet i forbindelse med EF-støtterammen.

Portugal

Efter de i 1999 påbegyndte drøftelser om fremtiden for Samhørighedsfondens aktiviteter mellem Kommissionen og de portugisiske myndigheder har disse i medfør af artikel B, stk. 2, i den nye forordning fremlagt referencerammen for transportsektoren, som fastlægger den overordnede portugisiske strategi for denne sektor for perioden 2000-2006.

Under forhandlingerne om den portugisiske EFSR og det operationelle program for transporttilgængelighed (POAT) blev ovennævnte strategi gennemgået, bl.a. for at sikre, at den er i overensstemmelse med Kommissionens retningslinjer for programmeringen af strukturfondsinterventionerne og strukturfondenes samordning med Samhørighedsfonden¹¹.

Dokumentet vedrørende referencerammen for transportsektoren findes i bilaget til POAT-programmet, der blev vedtaget af Kommissionen den 22. august 2000.

Referencerammen er det vigtigste instrument til samordning af støtten fra Samhørighedsfonden, EFRU (såvel de sektorielle som de regionaliserede interventioner) og andre EF-kilder, herunder TEN-budgetposten.

Følgende prioriterede felter er fastlagt for fondens næste interventionsperiode i Portugal:

- at udbygge transportinfrastrukturen og effektivisere transportsystemet for at sikre landets internationale integration og derved forbedre de portugisiske virksomhedsheders konkurrenceevne

¹¹ KOM (1999) 344 af 01/07/1999.

- at udvikle og rationalisere bytransportsystemerne
- at styrke den interne lokale og regionale samhørighed ved at forbedre de regionale forbindelser (dels mellem regioner, dels i forhold til hovednettet)
- at fremme den logistiske indsats, bl.a. ved at indføre et net af platformer, som har væsentlig betydning for integreringen af transportformerne.

Konkretiseringen af denne strategimodel indebærer, at man kan fortsætte moderniseringen af hovedjernbanenettet, fremskynde anlægget af de store hovedfærdselsårer (uden dog at glemme bivejene), indføre metrosystemer i de største byer, modernisere havnene og forbedre disses driftsvilkår, øge lufthavnskapaciteten og forbedre kvaliteten af lufthavnstjenesterne.

Gennemførelsen af helhedsstrategien vil løbende blive overvåget af en transportarbejdsgruppe, der skal oprettes af de portugisiske myndigheder.

Samhørighedsfondens interventioner vil som hidtil være rettet mod færdiggørelsen af de transeuropæiske net, idet støtten dog skal koncentreres om elementerne i det prioriterede Essen-projekt nr. 8 vedrørende "den multimodale forbindelse mellem Portugal/Spanien og resten af Europa". Der skal også gives høj prioritet til andre TEN-strukturprojekter, som kan bidrage til indførelsen af operationelle systemer frem til 2006, for at maksimere samhørighedseffekten.

Irland

I den irske referenceramme for transportsektoren gøres der opmærksom på, at hovedformålet med den nationale udviklingsplan er at fremme en bæredygtig transportpolitik, som letter den fortsatte økonomiske vækst og regionale udvikling og samtidig sikrer en høj miljøbeskyttelse. Med henblik herpå er følgende hovedprioriteter fastlagt i den nationale strategi:

Vejnet

- Opgradering af de fem vigtigste hovedveje, der udgår fra Dublin, til motorveje eller firesporede veje med midterrabat
- Udarbejdelse af et omfattende reparationsprogram for andre nationale hovedveje.

Transport i Stordublin

- Færdiggørelse af C-motorringvejen omkring byen, hvilket indebærer en forøgelse af motorringvejens kapacitet og anlæg af havnetunnelen i Dublin
- Forbedring af det offentlige transportsystem ved at anlægge en ny letbane i byen; firdobling af skinnekapaciteten på den sydvestlige jernbanekorridor for at adskille langdistancetog og forstadstog; omlægning af signalsystemet i midtbyen for at øge spidsbelastningskapaciteten på ringbanen; nye stationer; mere rullende materiel til den eksisterende metro (DART) og til de eksisterende forstadstog; flere busser.

Offentlig transport på nationalt plan

- Opgradering af bus- og pendlertogtjenester i de regionale byer

- Forbedring af kapaciteten og sikkerheden på det nationale jernbanenet
- Referencerammens prioritering af den nationale vejtransport og offentlige transport er helt i overensstemmelse med målene for de prioriterede projekter, hvortil der er ansøgt om samhørighedsfondsstøtte.

Af andre vigtige elementer i rammen kan nævnes:

- I rammen fastlægges i hovedtræk strategien for at nå målene for disse transportsektorer under henvisning til det nationale udviklingsprogram og underprogrammerne for nationale veje og offentlig transport. I 1999-priser er der for perioden 2000-2006 planlagt investeringer på i alt 6 mia. € i nationale veje og 2,8 mia. € i offentlig transport. Det forventes, at over 70% af disse planlagte investeringer vil blive anvendt til at udbygge de vigtigste nationale veje og jernbaner, der indgår i det transeuropæiske transportnet.
- Hvad angår princippet om, at forureneren betaler, peger rammen på afgiftsordningen for køretøjer og brændstoffer. I rammen bemærkes det tillige, at der findes to broer, hvor der opkræves bropenge. Afgiftssystemet vil blive udvidet til at omfatte det nationale vejssystem som led i de offentlige/private partnerskabsordninger. Allerede i december 2000 var der identificeret 11 vejafgiftsprojekter, hvoraf nogle allerede var blevet sendt i udbud
- Opdateringen af vejtransportstrategien for Dublin i 2001 vil indebære udarbejdelse af en omfattende strategi for efterspørgselsstyring i transportsektoren.

De projekter, hvortil det er besluttet at yde samhørighedsfondsstøtte i perioden 2000-2006, er i overensstemmelse med de ovenfor nævnte overordnede investeringsprioriteter. Der er i næsten alle tilfælde tale om de sidste anlægsfaser af projekter, der allerede modtog støtte i den foregående budgetperiode.

Grækenland

Grækenland fremlagde sammen med skrivelse af 06.04.2000 udkastet til operationelt program vedrørende veje, havne og byudvikling, som indeholder strategien for de græske vej- og havneprojekter, og ved skrivelse af 06.04.2000 det operationelle program vedrørende jernbaner, lufthavne og bytransport, som indeholder strategien for de græske jernbane- og lufthavnsprojekter.

Efter en række forhandlinger blev begge dokumenter færdigudarbejdet i slutningen af 2000. De to godkendte operationelle programmer omfatter bl.a. den strategiske referenceramme for transportprojekter medfinansieret af Samhørighedsfonden for perioden 2000-2006.

Strategi

Samhørighedsfonden spiller fortsat en afgørende rolle ved etableringen af de transeuropæiske net, især hvad angår transportkorridorerne, knudepunkterne på nettene og de manglende dele af de prioriterede projekter, der blev vedtaget i Essen. Referencerammen inkluderer foreløbige oplysninger om de nødvendige investeringsudgifter, en foreløbig tidsplan for gennemførelsen og en vejledende

oversigt over finansieringskilder, herunder kilder i den private sektor. Referencerammen indeholder endvidere en forholdsvis grundig beskrivelse af de fysiske resultater af investeringerne, som er samordnet med Den Europæiske Fond for Regionaludvikling.

Prioriteterne inden for de forskellige transportformer er følgende:

- Veje

PATHE- og Via EGNATIA-motorvejene, som blev delvis finansieret i den foregående periode

Den Joniske akse og motorvejen KORINTHOS-TRIPOLI-KALAMATA/SPARTI

- Jernbaner

PATHE-korridoren, som blev delvis finansieret i den foregående periode

Elektrificering af korridoren ATHEN-THESSALONIKI-PROMACHON (grænsen til Bulgarien), som blev delvis finansieret i den foregående periode .

Jernbaneforbindelse mellem IKONION-havnen og THRIASSIO-komplekset.

- Havne

Havnene i HERAKLION og IGOUMENITSA

- Lufttransport

Færdiggørelse af projektet vedrørende modernisering af lufttrafikkontrolsystemet

- Kombineret transport

THRIASSIO-komplekset og jernbanetilslutningerne til det eksisterende net.

2.3. Budgettet og dets gennemførelse, forpligtelses- og betalingsbevillinger

2.3.1. Disponible budgetbevillinger

I henhold til artikel 4 i forordning nr. 1164/94 som ændret ved forordning nr. 1264/99 (samhørighedsfondsforordningen) er der for 2000 afsat forpligtelsesbevillinger på i alt 2,615 mia. € i 1999-priser til Samhørighedsfonden. Det endelige, pristalsregulerede beløb på budgettet udgør 2,659 mia. €.

I overensstemmelse med de nedre og øvre grænser for tildelingene til de enkelte medlemsstater, som er fastsat i bilag I til samhørighedsfondsforordningen, er den vejledende fordeling mellem landene af de samlede samhørighedsfondstildelinger således:

Land	Nedre grænse		Øvre grænse	
	Mio. €	%	Mio. €	%
Spanien	1621	61,0%	1687	63,5%
Grækenland	425	16,0%	478	18,0%
Irland	53	2,0%	159	6,0%
Portugal	425	16,0%	478	18,0%
Teknisk bistand	2		2	
I alt	2659		2659	

Budgetmyndigheden har endvidere besluttet at afsætte 2,8 mia. € i betalingsbevillinger til Samhørighedsfonden.

I medfør af finansforordningens artikel 7 har Kommissionen besluttet at godkende genopførelsen af 1,7 mio. € i frigjorte bevillinger for 1999 og genanvendelse af 1 mio. € svarende til tilbagebetalingerne i 1999.

2.3.2. Budgetgennemførelsen

Nedenstående tabeller viser den budgetmæssige udnyttelse af Samhørighedsfondens tildelinger i 2000 med angivelse af de til 2001 fremførte bevillinger.

Tabel over bevillingsudnyttelsen i 2000 (i €)

Forpligtelsesbevillinger	Opr. bev.	Bevægelser	Endelig tildeling	Udnyttet	Annuleret	Fremførsler 2001
Budget 2000	2.659.000.000	0	2.659.000.000	2.245.364.790	88.451	413.546.759
Bevillinger fremført fra 1999 (ikke udnyttede)	0	0	0	0	0	0
Genopførte bevillinger (frigørelser 1999)	1.699.812	0	1.699.812	0	1.699.812	0
Tilbagebetalte acontobeløb	994.593	0	994.593	994.593	0	0
I alt	2.661.694.405	0	2.661.694.405	2.246.359.383	1.788.263	413.546.759

Betalingsbevillinger	Opr. bev.	Bevægelser	Endelig tildeling	Udnyttet	Annuleret	Fremførsler 2001
Budget 2000	2.800.000.000		2.800.000.000	1.685.223.466	814.776.534	300.000.000
Bevillinger fremført fra 1999 (ikke udnyttede)	157.691.951		157.691.951	0	157.691.951	0
Tilbagebetalte acontobeløb	994.593		994.593	0	994.593	0
I alt	2.958.686.544	0	2.958.686.544	1.685.223.466	973.463.078	300.000.000

I henhold til finansforordningens artikel 7 bortfalder de bevillinger, der ikke er disponeret over ved regnskabsårets afslutning, medmindre Kommissionen træffer en særlig beslutning om fremførsel. De fremførte forpligtelsesbevillinger er blevet udnyttet fuldt ud inden den 31. marts 2001, hvorimod de fremførte betalingsbevillinger først kan anvendes, når der er disponeret fuld ud over bevillingerne på budgettet for 2001.

Nedenfor følger tabellerne over bevillingsudnyttelsen fordelt på lande og på projekttype (miljø, transport eller blandet).

Udnyttelse af bevillinger for 2000, inkl. bevillinger fremført til 2001

Udnyttelse af forpligtelsesbevillinger for 2000 (inkl. bevillinger fremført til 2001)

Land	Miljø		Transport		Blandet	I alt	
	Beløb	% miljø	Beløb	% transp.	Beløb	Beløb	%
Spanien	749.218.170	46,8%	851.923.302	53,2%	164.496	1.601.305.968	60,3%
Grækenland	163.815.574	37,6%	271.716.947	62,4%	0	435.532.521	16,4%
Irland	136.967.016	80,7%	32.657.648	19,3%	0	169.624.664	6,4%
Portugal	176.586.501	39,3%	272.461.436	60,7%	1.722.650	450.770.587	17,0%
Teknisk bistand	0	0,0%	0	0,0%	1.677.809	1.677.809	
I alt	1.226.587.261	46,2%	1.428.759.333	53,8%	3.564.955	2.658.911.549	100,0%

Udnyttelse af betalingsbevillinger for 2000

Land	Miljø		Transport		Blandet	I alt	
	Beløb	% miljø	Beløb	% transp.	Beløb	Beløb	%
Spanien	547.028.885	48,1%	589.632.725	51,9%	691.333	1.137.352.943	67,5%
Grækenland	166.619.671	55,0%	136.208.560	45,0%	0	302.828.231	18,0%
Irland	52.271.877	41,1%	74.988.716	58,9%	195.249	127.455.842	7,6%
Portugal	106.916.040	93,2%	7.777.796	6,8%	1.773.490	116.467.326	6,9%
Teknisk bistand	0	0,0%	0	0,0%	1.119.124	1.119.124	
I alt	872.836.473	51,9%	808.607.797	48,1%	3.779.196	1.685.223.466	100,0%

For at vise udnyttelsen af bevillingerne for 2000 er de bevillinger, der er fremført til 2001, medtaget i tabellen ovenfor. Dette gælder ikke de genopførte eller genanvendte bevillinger, idet disse hidrører fra tildelingene for tidligere år.

For at lette finansforvaltningen i den sidste del af 2000 har Irland og Spanien fået tilladelse til en vis overudnyttelse. Ligevægten vil blive genoprettet i 2001 ved at reducere tildelingen af forpligtelsesbevillinger med et beløb svarende til den overskridelse, der er registreret i forhold de vejledende tildelinger, Kommissionen har vedtaget.

2.3.3. Budgetgennemførelsen for den foregående periode (1993-1999)

Der blev disponeret over samtlige forpligtelsesbevillinger for perioden 1993-1999 inden udløbet af den fastsatte frist (31.12.1999). Derfor blev der i 2000 ikke disponeret over forpligtelsesbevillinger for perioden 1993-1999 bortset fra en bevilling på 994.593 € (en tilbagebetaling af et acountobeløb for Irland, som der blev disponeret over på ny).

Uindfrie forpligtelser for perioden 1993-1999, som blev indfriet i 2000

Land	Oprl. UF	Frigørelser		Endelige UF
Spanien	3.049.584.234	1.039.538	988.012.034	2.060.532.662
Grækenland	1.052.540.103	43.690	302.828.231	749.668.182
Irland	379.381.298	103.992	127.455.842	251.821.464
Portugal	434.168.522	321.014	113.490.966	320.356.542
Teknisk bistand	2.734.311	325.348	1.015.445	1.393.518
I alt	4.918.408.468	1.833.582	1.532.802.518	3.383.772.368

Ved udgangen af 2000 svarede de uindfrie forpligtelser for perioden 1993-1999 til hele Samhørighedsfondens budget for et år.

En væsentlig del af de uindfrie forpligtelser vedrører projekter, der skulle videreføres i den nye periode 2000-2006. Dette indebærer, at indfrielsen af disse uindfrie forpligtelser vil ske på grundlag af mellemliggende betalinger og ikke saldobetalinger.

3. VEDTAGNE PROJEKTER OG AKTIONER

3.1. Samhørighedsfondens støtte til de enkelte støttemodtagende lande

3.1.1. Grækenland

3.1.1.1. Miljø

Som nævnt ovenfor (punkt 2.2.1) fremsendte Grækenland først meget sent i 2000 den strategiske referenceramme for miljøprojekter, hvilket var årsag til en forsinkelse af Kommissionens vedtagelse af de græske projekter, for hvilke støtteansøgningerne ofte var modtaget efter fremlæggelsen af nævnte referenceramme.

Dette er baggrunden for, at der i 2000 blev disponeret over 79.792.478 € i forpligtelsesbevillinger til de græske miljøprojekter, mens der i 2001 blev disponeret over 84.023.096 € fremført fra 2000, dvs. i alt 163.815.574 € i stedet for ca. 252 mio. € (svarende til 50% af de fastsatte bevillinger, dvs. til gennemsnittet inden for det interval, der blev fastsat på topmødet i Berlin for perioden 2000-2006).

De projekter, Kommissionen vedtog i 2000, kan inddeles i to kategorier:

Nye projekter

Affaldshåndtering, Chania (18.480.000 €)

Spildevand og spildevandsrensning, Almiros (6.708.835 €)

Spildevand og spildevandsrensning, Agii Théodori (8.855.400 €)

Bygning af Gadoura-dæmningen og vandforsyning, Rhodos, (14.015.840 €)

Spildevand og spildevandsrensning, Sami (7.131.600 €)

Spildevand og spildevandsrensning, Kassandra (12.412.800 €)

Ændrede projekter

Det drejer sig om projekter vedtaget i perioden 1993-1999 og ændret i 2000, hvor støtten blev forhøjet som følge af vedtagelse af ekstraarbejder:

Spildevand og spildevandsrensning, Ioannina (7.919.610 €)

Spildevandsrensning, Athen (Psytalia) fase B (46.684.033 €)

Spildevand og spildevandsrensning, Mytilini (5.780.259 €)

Bygning af dæmning og vandforsyning, Voïo (18.288.137 €)

Projektering af Gadoura-dæmningen og vandforsyning, Rhodos (5.757.735 €)

Bygning af Aposselemi-dæmningen og vandforsyning, Iraklio (4.396.360 €)

Vandforsyning, Thessaloniki, fra Aliakmon-floden (7.384.965 €).

3.1.1.2. Transport

I 2000 blev der disponeret over 126.566.571 € i forpligtelsesbevillinger til de græske transportprojekter, mens der i 2001 blev disponeret over 145.150.416 € i bevillinger fremført fra 2000, dvs. i alt 271.716.987 € i stedet for ca. 223,5 mio. € (svarende til 50% af de fastsatte bevillinger, dvs. til gennemsnittet inden for det interval, der blev fastsat på topmødet i Berlin for fordelingen på modtagerlande af samhørighedsfondsstøtten for perioden 2000-2006.

De projekter, Kommissionen vedtog i 2000, kan inddeles i to kategorier (de anførte beløb er de beløb, der blev indgået forpligtelser for over 2000-budgettet):

Nye projekter

Anlæg af den nye jernbanelinje KORINTHOS-KIATO og projektering af strækningen KORINTHOS-PATRAS (39.920.000 €)

Via EGNATIA, strækning: KOULOURA-KLEIDI (21.810.040 €)

Via EGNATIA, strækning: Færdiggørelse af ydre ringvej omkring THESSALONIKI fra udfletning K1 til udfletning K4 (39.622.000 €)

Ændrede projekter

Der er tale om projekter vedtaget i perioden 1993-1999 og ændret i 2000, hvor støtten blev forhøjet som følge af vedtagelse af ekstraarbejder:

Anlæg af jernbanelinjen THRIASSIO-ELEFSINA-KORINTHOS, fase B (17.650.000 €)

Anlæg af dobbeltsporet jernbanelinje på strækningen EVAGELISMOS-LEPTOKARYA, fase B (13.300.000 €)

Bygning af THRIASSIO-komplekset og tilslutning til eksisterende net, fase A og B (21.399.661 €)

PATHE, færdiggørelse af strækningen: ILIKI-AGIOS KONSTANTINOS (32.793.416 €)

PATHE, strækning: gennemføring af PATHE-motorvejen gennem byområdet ved Katerini (28.308.428 €)

Via EGNATIA, strækning: færdiggørelse af strækningen ved IGOUMENITSA-SELLES-udfletningen (42.682.287 €).

De græske myndigheder havde i slutningen af 2000 anmodet om ændringer af tidligere beslutninger med heraf følgende stigende omkostninger. Kommissionen traf ikke beslutning herom, idet den under behandlingen af anmodningerne fandt, at det

var nødvendigt først at undersøge, hvorfor omkostningerne skulle forhøjes, og om anmodningerne var i overensstemmelse med den nationale lovgivning og fællesskabslovgivningen.

3.1.2. Spanien

Kommissionen har godkendt en samhørighedsfondsstøtte på 2.276 mio. €, hvoraf der blev disponeret over 1.601 mio. € på budgettet for 2000. Alle de indgåede forpligtelser er en følge af nye beslutninger truffet i 2000.

Nedenstående tabel viser fordelingen af støtten på sektorer.

	Støtteberettigede omkostninger i alt* (mio. €)	Støtte i alt* (mio. €)	Forpligtelser 2000* (mio. €)
Miljø	1.375	1.125	749
Transport	1.557	1.151	852
SF i alt	2.293	2.276	1.601
% miljø	46,9 %	49,4 %	46,8 %
% transport	53,1 %	50,6 %	53,2 %

*afrundede tal

3.1.2.1. Miljø

Samhørighedsfonden koncentrerede fortsat sin økonomiske støtte om de tre prioriterede indsatsområder: vandforsyning, kloakering og spildevandsrensning samt håndtering af fast byaffald, industriaffald og farligt affald. Målet var at afslutte interventionscyklussen, gennemføre de aktioner, der binder de eksisterende systemer sammen, og finansiere integrerede funktionelle systemer.

Samhørighedsfondens bidrag til de enkelte sektorer viser, at over halvdelen af miljøbevillingerne blev afsat til kloakering og spildevandsrensning.

	Støtteberettigede omkostninger i alt (mio. €)	Støtte i alt (mio. €)	% af støtten	Forpligtelser 2000 (mio. €)
Vandforsyning	240,92	202,48	17,99 %	120,00
Kloakering og spildevandsrensning	812,13	665,55	59,15 %	451,46
Håndtering af fast affald	321,21	256,97	22,84 %	168,74
Teknisk bistand	0,24	0,21	0,02 %	0,16
I alt	1.374,50	1.125,21	100,00	749,38

Vandforsyning

I 2000 udgjorde fællesskabsstøtten til vandforsyning 202,5 mio. € svarende til 18% af miljøbevillingerne.

De finansierede vandforsyningsprojekter vil gøre det muligt i overensstemmelse med fællesskabsdirektiverne at sikre tilstrækkelige drikkevandsforsyninger og kvaliteten af det vand, der distribueres til forbrugerne. Projekterne tager sigte på at forbedre drikkevandskvaliteten i flere byer som f.eks. Saragossa, afhjælpe de tørkeproblemer, som regionerne i Andalucía lider under (bygning af dæmningen ved Melonares i

Sevilla med en oplagringskapacitet på 180 hm³, som skal sikre en mindstegennemstrømningshastighed i en flod i León).

Vandforsyning Projekter vedtaget i 2000			
Projekt nr.	Projektbetegnelse	Omkostninger i alt (mio. €)	SF-støtte (mio. €)
2000 ES 16 C PE 033	Melonares-dæmning	33,89	28,81
1999 ES 16 C PE 001	Casares de Arbás-dæmning	14,86	12,63
2000 ES 16 C PE 071	Forbedring af vandforsyningen i Gijón Oeste	11,48	9,18
2000 ES 16 C PE 009	Vandforsyning i Guadalquivir-bækkenet: Jaén	33,70	28,64
2000 ES 16 C PE 007	Vandforsyning i Tajo-bækkenet: Torrijos, Fuensalida, P. de Montalbán	46,29	39,35
2000 ES 16 C PE 065	Vandforsyning i Guadalquivir-bækkenet: Cadix-området	17,29	12,97
2000 ES 16 C PE 035	Vandforsyning i Saragossa og Ebro-korridoren	83,41	70,90

Spildevandsrensning

Indsatsen på dette område (direktiv 91/271/EØF og udarbejdelse af den nationale kloakerings- og rensningsplan) fortsatte i den nye periode. Sektoren modtog i 2000 665,5 mio. € svarende til 59,15% af Samhørighedsfondens miljøbevillinger, dvs. en meget væsentlig del af disse.

Der blev vedtaget 19 beslutninger, hvoraf to vedrørte ændringer af allerede vedtagne projekter, mens 16 vedrørte projekter og projektgrupper for de enkelte afvandingsområder. Disse projekter vedrører samlebrønde og renseanlæg, der skal etableres i de forskellige regioner, samt visse kloakeringsinfrastrukturer i byerne Barcelona, Malaga og Valencia.

Spildevandsrensning Projekter vedtaget i 2000			
Projekt nr.	Projektbetegnelse	Omkostninger i alt (mio. €)	SF-støtte (mio. €)
2000 ES 16 C PE 039	Kloakering og rensning, Nord II-afvandingsområdet: Asturias	11,42	9,14
2000 ES 16 C PE 004	Kloakering og rensning, Sud-afvandingsområdet: fase I	6,96	5,56
2000 ES 16 C PE 072	Forbedring af kloakeringsinfrastrukturen, Murcia, fase II	18,46	14,77
2000 ES 16 C PE 060	Kloakering i Barcelona: forbedring af spildevandsrensningen	54,09	43,27
2000 ES 16 C PE 064	Kloakering og rensning, Sud-afvandingsområdet: Manilva og Ronda	29,96	25,46
2000 ES 16 C PE 066	Kloakering og rensning, Guadalquivir-afvandingsområdet: Guadaira, Aljarafe y Espaces naturels	40,43	32,34
2000 ES 16 C PE 038	Kloakering og rensning, Lugo, Ourense	33,56	28,52
2000 ES 16 C PE 001	Kloakering og rensning, flere områder	133,68	106,94
2000 ES 16 C PE 036	Kloakering og rensning, Bierzo	41,80	35,53
2000 ES 16 C PE 063	Kloakering og rensning, Louro-afvandingsområdet	87,28	74,18
2000 ES 16 C PE 037	Kloakering og rensning, Galicia	18,03	14,42
2000 ES 16 C PE 027	Kloakering og rensning, Ebro-afvandingsområdet: Miranda de Ebro, Valle de Esera	22,61	19,22
2000 ES 16 C PE 032	Kloakering og rensning, Tajo-afvandingsområdet: EDAR Arroyo culebro-Getafe	56,86	48,33
2000 ES 16 C PE 044	Kloakeringsforanstaltninger i Málaga	16,58	13,26
2000 ES 16 C PE 062	Kloakering og rensning Norte II – Cantabria: Colectores del Saja-Besaya	44,95	38,21
2000 ES 16 C PE 048	Kloakering, Valencia	46,65	37,32
2000 ES 16 C PE 006	Kloakering og rensning, Jucar-afvandingsområdet	23,67	18,94
2000 ES 16 C PE 112	Kloakering og rensning, Ebro-afvandingsområdet	110,46	88,37
2000 ES 16 C PE 003	Kloakering og rensning, Guadiana-afvandingsområdet: Ciudad Real og Extremadura	3,42	2,74

Affald

Spaniens nationale affaldsplan blev godkendt den 7. januar 2000 med tilslutning fra de selvstyrende samfund, der er ansvarlige for affaldshåndteringen i deres respektive områder. Målene for planen er forebyggelse, kildesortering, genindvinding og genbrug, udnyttelse af de organiske stoffer og bortskaffelse på kontrollerede lossepladser. Planen vil blive gennemført med støtte fra Samhørighedsfonden.

For 2000 blev 13 beslutninger om affaldshåndtering vedtaget, hvor projekterne var fordelt på de selvstyrende samfund, der er ansvarlige for gennemførelsen af planerne for deres respektive områder. Der blev bevilget en støtte på 257 mio. € svarende til 23% af de samlede miljøbevillinger.

Der blev givet høj prioritet til projekter vedrørende byaffald, kildesortering, komposterings- og genbrugsanlæg, affaldssugesystemer og sorteringsanlæg.

Affald Projekter vedtaget i 2000			
Projekt nr.	Projektbetegnelse	Omkostninger i alt (mio. €)	SF-støtte (mio. €)
2000 ES 16 C PE 016	Affaldshåndteringsforanstaltninger, Canarias	27,04	21,63
2000 ES 16 C PE 017	Affaldshåndteringsforanstaltninger, Cantabria	4,14	3,31
2000 ES 16 C PE 013	Affaldshåndteringsforanstaltninger, Aragón	7,11	5,69
2000 ES 16 C PE 023	Affaldshåndteringsforanstaltninger, Navarra	9,50	7,60
2000 ES 16 C PE 022	Affaldshåndteringsforanstaltninger, Madrid	13,16	10,53
2000 ES 16 C PE 028	Affaldshåndteringsforanstaltninger, Castilla-León	56,31	45,05
2000 ES 16 C PE 041	Affaldshåndtering, Coruña	15,34	12,27
2000 ES 16 C PE 021	Affaldshåndteringsforanstaltninger, Galicia	29,52	23,62
2000 ES 16 C PE 012	Affaldshåndteringsforanstaltninger, Andalucía	90,94	72,75
2000 ES 16 C PE 019	Affaldshåndteringsforanstaltninger, Cataluña	22,82	18,25
2000 ES 16 C PE 024	Affaldshåndteringsforanstaltninger, La Rioja	2,10	1,68
2000 ES 16 C PE 025	Affaldshåndteringsforanstaltninger, Valencia	30,87	24,69
2000 ES 16 C PE 015	Affaldshåndteringsforanstaltninger, Baleares	12,37	9,90

Teknisk bistand

Der er ydet 242 000 € i støtte til udarbejdelse af strategiske rammer for vandforsyning, kloakering og vandrensning, affaldshåndtering, kystområder og beskyttelse mod oversvømmelser, beskyttelse og genopretning af offentlige områder samt informations- og kontrolsystemer på vandområdet.

Regioner i den yderste periferi

Aktionerne har taget hensyn til den betydning, der tillægges udviklingen af regionerne i den yderste periferi (De Kanariske Øer), og som bekræftes i Kommissionens rapport KOM/2000/0147 endelig udg. om foranstaltninger til gennemførelse af traktatens artikel 299, stk. 2.

Drikkevandsforsyning

Samhørighedsfonden lægger særlig vægt på drikkevandsforsyningen på De Kanariske Øer på grund af de særlige forhold, der gør sig gældende her. Finansieringen af store afsaltningsanlæg, som er den bedste løsning for disse øer,

fortsætter, og anlæggene vil være færdigbygget i 2001. Mulighederne for at udvide disse anlæg er ved at blive undersøgt.

Spildevandsrensning

De Kanariske Øer halter bagefter på dette område, og der bliver gjort en stor indsats for at opnå en væsentlig forbedring af vandkvaliteten. Et stort antal renseanlæg er ved at blive bygget og vil være færdige i 2001.

Affald

De Kanariske Øer har, fordi de er øer, store problemer med affaldshåndteringen. Samhørighedsfonden har gjort en indsats for at afhjælpe problemerne og etablere basisinfrastrukturen. Anden fase: færdiggørelsen af basisinfrastrukturen, er gået i gang, og i 2000 blev der ydet en fællesskabsstøtte på 21,6 mio. € til disse arbejder. Infrastrukturen omfatter otte miljøinstallationer og et transportanlæg, herunder udstyr til lossepladser, sorteringsanlæg samt biometaniseringsanlæg.

3.1.2.2. Transport

Ser man på samtlige støttebeslutninger, som Kommissionen godkendte i 2000, fremgår det, at transportsektoren tegnede sig for 51% af den samlede støtte og 53,2% af de indgåede forpligtelser i 2000.

Fordelingen efter transportform fremgår af nedenstående tabel.

Projekttype	Støtteberettigede omkostninger (mio. €)	SF-støtte (mio. €)	Fordeling af støtten efter transportform	Forpligtelser 2000
Veje	198,7	168,9	14,7%	124,0
Jernbaner	1.358,7	981,7	85,3%	727,9
I alt	1.557,4	1.150,6	100,0	851,9

Vejnettet

På vejtransportområdet blev der fortsat givet høj prioritet til arbejdet med at anlægge veje, der forbinder Spanien med Frankrig, samt anlæg af forbindelsesveje mellem TEN-vejnet.

I 2000 godkendte Kommissionen støtte til alle nye projekter, der var fremlagt af de spanske myndigheder. Samhørighedsfonden ydede bl.a. støtte til flere strækninger af Sagunto-Somport-vejen i provinserne Huesca og Teruel, forbindelserne med den tværgående akse i Cataluña og færdiggørelsen af vejforbindelsen mellem Galicia og Meseta.

Ved udgangen af 2000 var alle nye vejprojekter færdigbehandlet.

Nedenstående tabel viser de vejprojekter, der blev vedtaget i 2000.

Veje Projekter vedtaget i 2000			
Projekt nr.	Projektbetegnelse	Støtteberettigede omkostninger (mio. €)	SF-støtte 2000 (mio. €)
95/11/65/004 ændring	Motorvej i Rias Bajas	33,4	28,4
1999ES16CPT-002	Østmotorvej (a)	23,3	19,8
1999ES16CPT-003	Østmotorvej (b)	33,2	28,2
1999ES16CPT-004	Østmotorvej (c)	77,9	66,2
1999ES16CPT-005	Motorvejen Lleida-Barcelona (d)	30,9	26,3
I alt		198,7	168,9

Jernbanenettet

I 2000 gjorde Samhørighedsfonden en særlig stor indsats til fordel for investeringerne i højhastighedslinjen Madrid-Barcelona-den franske grænse. Denne højhastighedslinje blev identificeret af Det Europæiske Råd på mødet i Essen (9.-10. december 1994) som et af de 14 prioriterede projekter, og den spanske regering har anført, at der er tale om et projekt af almen interesse. Siden 1998 har alle de spanske myndigheders ansøgninger til Samhørighedsfonden om støtte til jernbanesektoren vedrørt medfinansiering af dette store projekt. De beslutninger, der blev vedtaget i 2000, sikrer således en samhørighedsfondsstøtte til stort set alle tekniske faser af strækningen mellem Madrid og Lleida.

I slutningen af 2000 blev der fremlagt to støtteansøgninger vedrørende andre tekniske faser af samme projekt. Ansøgningerne var ved årets udgang stadig under behandling og vil blive gennemgået med teknisk støtte fra EIB. Den eventuelle godkendelse af ansøgningerne i 2001 vil ske under hensyntagen til resultaterne af denne gennemgang og den seneste budgettering af omkostninger og indtægter for hele jernbanelinjen.

Jernbaner Projekter vedtaget i 2000			
Projekt nr.	Projektbetegnelse	Støtteberettigede omkostninger (mio. €)	SF-støtte 2000 (mio. €)
98/11/65/002	HHT (Madrid – Barcelona) nye strækninger	76,2	55,1
1999ES16CPT-001	HHT (Madrid – Barcelona) materiel og skinnelægning	642,2	302,8
2000ES16CPT-002	HHT (Madrid – Barcelona) elektrificering, signalanlæg og kommunikation	562,0	325,1
2000ES16CPT-003	HHT (Madrid – Barcelona) tilslutning til Saragossa	77,8	44,9
I alt		1.542,7	727,9

3.1.3. Irland

I 2000 godkendte Kommissionen samhørighedsfondsstøtte til Irland på i alt 425 mio. €, hvoraf der samme år blev disponeret over 169,6 mio. € i forpligtelsesbevillinger.

	Støtteberettigede omkostninger i alt* (mio. €)	SF-støtte i alt* (mio. €)	Forpligtelser 2000* (mio. €)
Miljø	318,0	254,4	137,0
Transport	172,7	146,9	32,6
SF i alt	490,7	401,3	169,6
% miljø	64,8%	63,4%	80,8%
% transport	35,2%	36,6%	19,2%

3.1.3.1. Miljø

De to miljøprioriteter i den igangværende periode er indsamling og rensning af spildevand samt håndtering af fast byaffald.

Indsamling og rensning af spildevand

I 2000 vedrørte alle støttede projekter spildevandsrensning.

Spildevandsindsamling og –rensning Projekter vedtaget i 2000			
Projekt nr.	Projektbetegnelse	Støtteberettigede omkostninger i alt* (mio. €)	SF-støtte * (mio. €)
1999/IE/16/C/PE/003	Spildevandsanlæg, Dublin-regionen (fase V – renseanlæg)	166,7	133,4
1999/IE/16/C/PE/001	Hovedkloak, Cork (fase III)	55,8	44,7
1999/IE/16/C/PE/002	Hovedkloak, Limerick (fase III)	95,5	76,4
I alt		318,0	254,4

De udvalgte projekter er alle prioriterede projekter, der gennemføres i tre af de største irske byer. I Cork og Limerick sker der for tiden ingen vandrensning, mens der i Dublin kun findes anlæg til primær rensning.

Vandrensningssystem i Dublin-regionen (fase V - renseanlæg): Det overordnede vandrensningssystem omfatter Stordublin. De fire foregående faser har vedrørt planer og anlægskontrakter vedrørende det midlertidige slam-anlæg, rørledningen i havbunden samt pumpe- og kloakanlæg. Fase V af Dublin Bay-projektet omfatter bygning af renseanlægget i Ringsend, opgradering af det nuværende primære renseanlæg til et anlæg for sekundær rensning med en kapacitet på 1,64 millioner p.e. (population equivalent). Kommissionen støtter ligeledes bygningen af pumpeanlægget i Sutton og samlebrønden ved Northern Fringe.

Hovedkloak i Limerick by og omegn (fase III): De to foregående faser vedrørte planlægning og det forberedende kloakarbejde. Fase III omfatter bygning af anlægget til sekundær rensning af spildevand og slam-anlægget (med en kapacitet på 130.000 p.e.), de vigtigste pumpeanlæg og hovedkloakledningen mellem bymidten og renseanlægget.

Hovedkloak i Cork (fase III): De to foregående faser dækkede planlægning og kloakering i bymidten og forstæderne samt et større pumpeanlæg. Fase III omfatter bygning af anlægget til sekundær spildevandsrensning og slam-anlægget (413.000 p.e.) samt transmissionsnettet (herunder yderligere pumpeanlæg og en rørledning i havbunden).

Fast affald

Der blev ikke støttet noget projekt vedrørende fast affald i 2000.

3.1.3.2. Transport

I lighed med miljøsektoren er der i transportsektoren også kun to prioriterede indsatsområder i denne periode: veje og offentlig transport.

Veje

I 2000 blev der truffet to beslutninger om støtte, nemlig en vedrørende selve anlægsfasen i et tidligere støttet motorvejsprojekt, og en vedrørende anlægsfasen i et nyt projekt, der fysisk har forbindelse med førstnævnte projekt. Disse projekter vedrører strækninger på M1, en højt prioriteret vej, der er en del af det transeuropæiske transportnet.

Veje Projekter vedtaget i 2000			
Projekt nr.	Projektbetegnelse	Støtteberettigede omkostninger i alt* (mio. €)	SF-støtte* (mio. €)
2000/IE/16/C/PE/002	M1 Cloghran -Lissenhall (fase II)	74,1	63,0
2000/IE/16/C/PE/003	M1 Lissenhall –Balbriggan	41,5	35,3
I alt:		115,6	98,3

I 2000 blev der ikke indgået forpligtelser vedrørende M1 Lissenhall-Balbriggan-projektet, da der ikke var tilstrækkelige forpligtelsesbevillinger til rådighed. De pågældende forpligtelser blev indgået i 2001.

Formålene med de to projekter kan sammenfattes således:

M1 Cloghran-Lissenhall (fase II): Projektet er et "manglende led" i rækken af projekter til færdiggørelse af M1, en gennemgående motorvej fra M50 (Dublin ringvej) til den nordirske grænse. Samhørighedsfonden har tidligere ydet støtte til planlægningsfasen. I fase II støtter Kommissionen en 6,5 km lang firesporet motorvej med midterrabat samt tilknyttede infrastrukturer.

M1 Lissenhall-Balbriggan: Dette projekt er et andet "manglende led" i M1-motorvejen og er en fortsættelse af M1 Cloghran-Lissenhall-projektet. Kommissionen støtter her anlæg af en 9,8 km lang firesporet motorvej.

I betragtning af de omfattende anlægsarbejder, der er forbundet med disse og andre prioriterede vejprojekter, i forhold til den begrænsede samhørighedsfondsstøtte, der er til rådighed, har Kommissionen og de irske myndigheder aftalt, at den støtte, der ydes til disse projekter, skal anvendes til selve anlægsarbejderne.

Jernbaner

Ét jernbaneprojekt blev støttet i 2000.

Jernbaner Projekter vedtaget i 2000			
Projekt nr.	Projektbetegnelse	Støtteberettigede omkostninger i alt* (mio. €)	SF-støtte* (mio. €)
1999/IE/16/C/PE/001	Heuston-terminalen og udvikling af South West-jernbanekorridoren (fase I)	57,1	48,6

Projektet vedrørende Heuston-terminalen og South West-jernbanekorridoren er et af en række prioriterede jernbaneprojekter, der skal gennemføres for at opgradere jernbanenettet omkring Dublin og derved forbedre intercity- og forstadsbetjeningen. Den projektfase, der blev støttet i 2000, omfatter anlægsarbejder og planlægning. Anlægsarbejderne vedrører opgraderingen af Heuston-stationen, som er terminal for alle intercityforbindelser til Dublin fra Waterford, Cork, Tralee, Limerick, Galway og Westport samt stationer på strækningen. Arbejderne omfatter lægning af nye spor, signalanlæg og fordobling af antal perroner fra 5 til 10. Planlægningsarbejdet vedrører konstruktion og projektering i forbindelse med anden fase (hvor der skal lægges to ekstra spor ved indkørslen til Heuston-stationen fra Kildare).

3.1.4. Portugal

I 2000 godkendte Kommissionen samhörighedsfondsstøtte på i alt næsten 822 mio. €, hvoraf der blev disponeret over 432,6 mio. € i budgettet for 2000.

Når de forpligtelser, der blev indgået som følge af beslutninger truffet i de foregående år, medregnes, blev der i 2000 disponeret over i alt 450,8 mio. € i forpligtelsesbevillinger:

	Støtteberettigede omkostninger i alt (mio. €)	SF-støtte i alt* (mio. €)	Forpligtelser 2000* (mio. €)
Miljø	263,5	200,7	178,3
Transport	800,4	621,1	272,5
SF i alt	1,063,9	821,7	450,8
% miljø	25%	24%	
% transport	75%	76%	

* afrundede tal

3.1.4.1. Miljø

For perioden 2000-2006 er de vigtigste prioriteter fortsat drikkevandsforsyning, indsamling og rensning af spildevand samt håndtering af fast byaffald.

I 2000 tegnede miljøsektoren sig for 24% (200,7 mio. €) af Samhörighedsfondens støtte til Portugal og 25% af de samlede støtteberettigede omkostninger.

Fordelingen på indsatsområder i denne periode viser, at en meget stor del af forpligtelsesbevillingerne (41%) var afsat til spildevand, mens 31% var afsat til fast affald og 27% til drikkevandsforsyning.

	Støtteberettigede omkostninger i alt*	Finansiel støtte* (mio. €)	% af samlet miljøstøtte	Forpligtelser 2000* (mio. €)
Spildevandsrensning	102,2	81,9	41%	65,1
Drikkevandsforsyning	73,5	54,2	27%	43,4
Håndtering af fast affald	85,2	62,4	31%	50
Teknisk bistand	2,5	2,2	1%	1,7
Projekter vedtaget i de foregående år	----	----	----	18,2
I alt	263,5	200,7	100	178,3

* afrundede tal

Drikkevandsforsyning

Støtten fra Samhørighedsfonden i den foregående programmeringsperiode var i høj grad koncentreret om regionerne Storlissabon, Storporto og Algarve i et forsøg på at indhente efterslæbet i disse tættere befolkede områder og opfylde kravene i fællesskabsdirektiverne 80/778/EØF og 98/83/EF. For perioden 2000-2006 fokuseres der nu også på landets tyndt befolkede bagland.

Indførelsen af tværkommunale styresystemer har gjort det lettere at iværksætte og færdiggøre større projekter, som egner sig ideelt til den valgte støttestrategi. Projekterne giver væsentlige stordriftsfordele, idet der kan spares på de tekniske og ledelsesmæssige ressourcer.

Denne model vil også blive anvendt i perioden 2000-2006, hvor konceptet "tværkommunale integrerede systemer med fælles ledelse" omfattende såvel vandforsyning som spildevandsrensning vil blive implementeret i en stor del af det portugisiske fastland.

I 2000 blev to nye projekter vedrørende drikkevandsforsyning vedtaget:

- Projekt 2000/PT/16/C/PE/006 – Sammenkobling af de tværkommunale vandforsyningssystemer i Barlavento- og Sotavento-regionerne i Algarve

Det overordnede mål er at løse de eksisterende vandforsyningsproblemer i Algarve-regionen. Dette indebærer en sammenkobling af de to eksisterende subregionale vandforsyningssystemer, udvidelse af det eksisterende distributionsnet for at betjene en større befolkning, forbedring af nogle af de eksisterende renseanlæg for at sikre en bedre vandkvalitet, bygning af et afsaltningsanlæg med henblik på at forsyne øen Culatra med ferskvand, anlæg af ekstra reservoirer og installation af et fjernstyringssystem, der kan forbedre det overordnede systems operationelle fleksibilitet. Denne fleksibilitet er af afgørende betydning for en effektiv håndtering af de meget store udsving i befolkningsstørrelsen i ferietiden.

Projektet vil give denne sydlige region i Portugal en meget mere pålidelig vandforsyning af høj kvalitet og i tilstrækkelige mængder i overensstemmelse med målene i Fællesskabets direktiver 80/778 og 98/83.

- Projekt 1999/PT/16/C/PE/002 – Tværkommunalt vandforsyningsystem for den sydlige del af Storporto – anden fase – udvidelse i Sousa-floddalen

Dette projekt er anden fase af et tidligere støttet projekt og vil udvide det eksisterende tværkommunale system til at omfatte yderligere fem kommuner i Sousa-floddalen. Projektet omfatter opgradering og nyopførelse af anlæg til spildevandsrensning, nye reservoirer og opgradering af eksisterende forsyningssystemer samt installering af et nyt fjernstyringssystem.

Vandforsyning Projekter vedtaget i 2000			
Projekt nr.	Projektbetegnelse	Støtteberettigede omkostninger i alt* (mio. €)	SF-støtte* (mio. €)
2000/PT/16/C/PE/006	Sammenkobling af de tværkommunale vandforsyningsystemer i Barlavento- og Sotavento-regionerne i Algarve	23,6	11,8
2000/PT/16/C/PE/001	Tværkommunalt vandforsyningsystem til den sydlige del af Storporto – anden fase – udvidelse i Sousa-floddalen	49,9	42,4

* afrundede tal

Spildevandsrensning

Hvad angår spildevand fortsatte Samhørighedsfonden i 2000 sine interventioner i de områder i Portugal, der har den største bykoncentration, dvs. kystområderne.

I 2000 udgjorde samhørighedsfondsstøtten til denne sektor 81,9 mio. €, dvs. 40,8% af miljøbevillingerne.

Trods denne indsats er situationen inden for spildevandsrensning stadig præget af forsinkelser i forhold til de frister, der er fastsat i direktiv 91/271/EØF for indførelsen af rensningssystemer.

I 2000 intensiverede Kommissionen og de portugisiske myndigheder indsatsen på spildevandsområdet ved at tildele denne sektor den største tranche af miljøinvesteringerne. Dette muliggjorde væsentlige fremskridt i gennemførelsen af Fællesskabets spildevandsdirektiver, bl.a. Rådets direktiv 91/271/EØF af 21. maj 1991 som ændret ved Kommissionens direktiv 98/15/EF af 27. februar 1998.

I 2000 blev der vedtaget tre nye beslutninger om støtte til spildevandsprojekter:

- Projekt 96/10/61/03 er anden fase af systemet til indsamling og rensning af spildevand ved Ria de Aveiro. Dette integrerede system, som betjener en række kommuner med tilsammen 700.000 indbyggere, medfører, at spildevand, der tidligere blev udledt i det særlige beskyttelsesområde ved Ria de Aveiro, nu renses og udledes i havet.

Anden fase, som blev godkendt i 2000, omfatter et renseanlæg og et 104 km langt kloaknet.

- Projekt 2000/PT/16/C/PE/008: Anden fase af det integrerede rensningsprojekt for afvandingsområderne ved Rio Lis og Ribeira de Seica. Dette integrerede system til kloakering og rensning af spildevandet fra de byområder, der udleder spildevandet i de nævnte afvandingsområder, omfatter en løsning af problemet

omkring rensning af spildevandet fra de meget forurenende svinebesætninger, der findes i disse afvandsområder. Løsningen tager hensyn til princippet om, at forureneren betaler, og indebærer deltagelse af Landbrugsministeriet samt af landbrugsbedrifterne gennem landboforeningerne. Den vedtagne løsning, hvis overordnede formål er forbedring af miljøkvaliteten i Lis-bækkenet, vil kunne tjene som eksempel for løsning af tilsvarende problemer i andre af landets afvandsområder. Anden fase omfatter bl.a. bygning eller renovering af syv anlæg til sekundær rensning af spildevand samt anlæg af et 200 km langt kloaknet.

- Projektet 96/10/61/021 – kloakeringssystem for Vila Real de Santo Antonio – der allerede blev godkendt i 1997, er blevet udvidet og har fået tilført yderligere midler, således at også spildevandet fra nabokommunen Castro Marim kan blive indsamlet. Denne integrering af Castro Marims kloaksystem i Vila Real de Santo António kloaknet gør det muligt bedre at beskytte det følsomme område omkring Sapal de Castro Marim – Vila Real de Santo António, hvor det rensede spildevand fra Castro Marim blev udledt.

Spildevandsrensning Projekter vedtaget i 2000			
Projekt nr.	Projektbetegnelse	Omkostninger i alt (mio. €)	SF-støtte (mio. €)
1996/PT/16/C/PE/003	Anden fase af det tværkommunale kloakeringssystem i Ria de Aveiro	50	42,5
2000/PT/16/C/PE/008	Integreret rensning af afvandsområderne ved Rio Lis og Ribeira de Seiça	41,2	33
96/10/61/021	Kloakering og rensning af spildevand fra V. Real de Santo António (ekstra bevillinger)	14,6	6,4

Affald

Som det allerede var tilfældet før 2000, lægger Portugal og Kommissionen særlig vægt på håndteringen af byaffald med henblik på at nå målene i den strategiske plan for fast byaffald (PERSU), som blev vedtaget i 1996.

I 2000 godkendte Samhørighedsfonden således seks nye projekter, som konkretiserer de i PERSU fastlagte strategier, og som bl.a. vedrører etablering på nationalt plan af et net af primære infrastrukturer til indsamling, behandling og bortskaffelse af affald samt lukning af ikke-kontrollerede lossepladser (lixearas), hvor størstedelen af byaffaldet er blevet deponeret på en miljømæssigt uacceptabel måde.

Mens sådanne infrastrukturer tidligere hovedsagelig blev etableret i Portugals kystområder, som er de tættest befolkede regioner, støtter Samhørighedsfonden nu regionerne i det indre af landet for på kort sigt at sikre, at hele Portugal bliver dækket.

På denne baggrund godkendte Kommissionen i 2000 tre projekter (se nedenstående tabel) vedrørende systemer til håndtering af affald fra tre regioner i det indre af landet samt det første projekt for Açores, som vedrører investeringer på affaldsområdet til fordel for øerne S. Miguel, Pico og Terceira.

Der blev endvidere vedtaget to projekter, som tager sigte på at øge kapaciteten og forbedre udnyttelsen af to systemer, der allerede finansieres af Samhørighedsfonden, nemlig LIPOR- og VALORSUL-systemerne, hvor der er ydet støtte til henholdsvis anlæg af en losseplads (til deponering af bl.a. aske fra forbrændingsanlæg) og bygning af et komposteringsanlæg.

De seks godkendte projekter repræsenterer en investering på 85 mio. €, hvoraf 62 mio. € ydes af Samhørighedsfonden. Dette udgør ca. 31% af den samlede støtte i 2000 til miljøprojekter i Portugal.

Håndtering af byaffald Projekter vedtaget i 2000			
Projekt nr.	Projektbetegnelse	Omkostninger i alt (mio. €)	SF-støtte (mio. €)
1998/PT/16/C/PE/001	Håndtering og bortskaffelse af fast byaffald på øerne S.Miguel, Pico og Terceira – Açores	17,5	14,9
1999/PT/16/C/PE/005	VALORSUL – komposteringsanlæg	20,7	10,3
2000/PT/16/C/PE/003	LIPOR – losseplads	7,8	3,8
2000/PT/16/C/PE/011	Tværkommunalt system til håndtering af fast byaffald fra Baixo Tâmega	14,6	12,4
2000/PT/16/C/PE/012	Tværkommunalt system til håndtering af fast byaffald fra Alto Tâmega	13,5	11,4
2000/PT/16/C/PE/013	Tværkommunalt system til håndtering af fast byaffald fra Norte Alentejano	10,9	9,3

3.1.4.2. Transport

Transportsektoren modtog 76% af den samhørighedsfondsstøtte, der blev vedtaget i 2000, hvilket svarer til en gennemsnitsstøttesats på ca. 77% af de støtteberettigede omkostninger.

Fordelingen af støtten på transportformer er følgende:

Projekttype	Støtteberettigede omkostninger i alt (mio. €)	SF-støtte (mio. €)	Fordeling af støtten på transportformer	Forpligtelser 2000
Veje	73,5	62,5	10%	50,0
Jernbaner	697,4	543,6	88%	210,5
Havne	29,4	14,9	2%	11,9
I alt	800,3	621,0		272,4

Vejnettet

Højeste prioritet har fortsat færdiggørelsen af de store forbindelsesveje til Europa (multimodale korridorer, som integrerer det prioriterede Essen-projekt og TEN-vejkorridorerne) samt de forbindelser, der letter adgangen til TEN og sikrer, at nettet er sammenhængende. I 2000 ydede Samhørighedsfonden således støtte til flere strækninger på tre hovedveje (IP), som udgør "rygraden" i det portugisiske vejnet, og hvoraf to indgår i projektet. Det drejer sig om den interne vertikale IP 2 (Portelo/Faro) og diagonalvejene IP 3 (Vila Real/Chaves) og IP 6 (Guardete/Guarda).

Veje Projekter vedtaget i 2000			
Projekt nr.	Projektbetegnelse	Støtteberettigede omkostninger i alt (mio. €)	SF-støtte (mio. €)
2000/PT/16/C/PT/005	IP2-Strækning EN 216/EN 102	14,7	12,5
2000/PT/16/C/PT/006	IP3-Forbindelse til IP5	29,2	24,9
2000/PT/16/C/PT/007	IP6 Abrantes/Mouriscas	15,2	12,9
2000/PT/16/C/PT/008	IP3 Omkørselsvej ved Castro d'Aire	14,4	12,2
I alt		73,5	62,5

Jernbanenettet

I 2000 ydede Samhørighedsfonden en meget væsentlig støtte til jernbaneinvesteringer i Portugal (støtten udgjorde 88% af transportbevillingerne). Indsatsen var koncentreret om to strategisk vigtige linjer (Norte og Algarve), der har forbindelse med henholdsvis "Middelhavskorridoren" og korridoren "Galicia/Portugal" i det prioriterede projekt nr. 8.

I 2000 fortsatte Kommissionens tjenestegrene med teknisk støtte fra EIB gennemgangen af det samlede moderniseringsprojekt vedrørende Norte-linjen, som blev sammenholdt med målene, der var blevet ændret i forhold til målene for det oprindelige projekt. De portugisiske myndigheder har nemlig oplyst, at de vil anlægge en højhastighedslinje mellem Lissabon og Porto med det ambitiøse mål at opnå en væsentlig afkortning af rejseløbetiden. Som følge af denne korridors afgørende betydning er målsætningerne om sikkerhed, kapacitet og regelmæssighed således selve "rygraden" i det foreslåede portugisiske jernbaneprojekt. Denne klarlægning af situationen gjorde det også muligt for Kommissionen at fortsætte sin støtte til moderniseringen af Norte-linjen i form af medfinansiering af to nye projekter til et beløb på næsten 214 mio. €.

Der blev endvidere godkendt to projekter vedrørende Algarve-linjen, som modtog en støtte på 177,1 mio. €. Denne linje (Lissabon/Faro) er en del af "Middelhavskorridoren" i det prioriterede projekt nr. 8, som skal sikre landforbindelserne mellem Lissabon og Sevilla. Linjen skal også betjene havnen i Sines og opfylde havnens fremtidige behov hvad angår afvikling af godsstrømmen. Navnlig vil anlægget af strækningen Coia/Pinhal Novo gøre det muligt at forbinde Norte- og Algarve-linjerne og således lukke et "hul" i nord/syd-transporten af personer og gods.

Der blev ligeledes ydet støtte til en metrostrækning i Lissabon, som sikrer forbindelsen til landets største jernbanestation samt til den intermodale banegård for Lissabon-regionen. Dermed er den pågældende metrostrækning fuldt integreret i TEN. Da der er tale om en infrastruktur beliggende i et større byområde, vil den medvirke til at lette trafikpresset og bidrage til miljøforbedringerne.

Jernbaner Projekter vedtaget i 2000			
Projekt nr.	Projektbetegnelse	Omkostninger i alt (mio. €)	SF-støtte (mio. €)
2000/PT/16/C/PT/001	Modernisering af Norte-linjen Entroncamento/Albergaria	142,1	113,7
2000/PT/16/C/PT/002	Modernisering af Norte-linjen Quintás/Ovar	125,6	100,6
2000/PT/16/C/PT/013	Entrecampos/Chelas	48,0	39,2
2000/PT/16/C/PT/003	Algarve-linjen	140,9	91,0
2000/PT/16/C/PT/012	Linjen Algarve III Coia/Pinhal Novo	107,9	86,1
2000/PT/16/C/PT/009	Lissabons metro	132,9	113,0
I alt		697,4	543,6

Søtransport

Kun ét projekt blev vedtaget, og dette projekt var der ansøgt om støtte til i den foregående interventionsperiode. Efter en lang og grundig behandling besluttede Kommissionen at yde støtte til projektet vedrørende den multimodale terminal i Setúbal, som gør det muligt at betjene flere skibe med korte ruter og derved på længere sigt vil bidrage væsentligt til at aflaste havnen i Lissabon.

3.2. Teknisk bistand og undersøgelser

3.2.1. Fondens generelle politik

For at kunne varetage sin forvaltningsopgave og gøre støtten mere effektiv har Samhørighedsfondens ledelse ladet sig bistå af en række eksperter og konsulenter på de forskellige områder, som henhører under fondens virkefelt.

Konsulenterne spiller en meget vigtig rolle i forbindelse med vurderingen, analysen og overvågningen af de projekter, hvortil der søges om medfinansiering. Anvendelsen af eksperter med praktisk og ajourført viden om de forskellige emner er nemlig med til at supplere Kommissionens sagkundskab, hvilket sætter Kommissionen bedre i stand til at opfylde sine forpligtelser.

3.2.2. Teknisk bistand på Kommissionens initiativ

Portugal

Ingen

Irland

Ingen

Spanien

Ingen

Grækenland

Den tekniske bistand på Kommissionens initiativ blev anvendt i forbindelse med overvågningen på stedet af følgende projekter (inden for miljøbeskyttelse):

- Vandforsyning til Thessaloniki fra Aliakmon-floden
- Spildevand og spildevandsrensning ved Ioannina
- Forberedelse af overvågningsudvalgets møde i marts 2000
- Kommunale drikkevandsprojekter og projekter inden for spildevandsrensning
- Oprensning af Athens tidligere losseplads for husholdningsaffald i Ano Liossia.

4. OVERVÅGNING, KONTROL OG UREGELMÆSSIGHEDER

4.1. Overvågning: Udvalg og overvågningsbesøg

4.1.1. Grækenland

4.1.1.1. Overvågningsudvalg

Miljø

Overvågningsudvalget og ad hoc-udvalgene for de store Psyttalia-, Evinos- og EYDAP-projekter holdt møder i Athen i marts 2000. Arbejdet i disse overvågningsudvalg er kommenteret i mødereferaterne.

Transport

Overvågningsudvalget for transportprojekter samt ad hoc-udvalget for det store projekt vedrørende lufthavnen i SPATA holdt møde i Athen i marts 2000. Arbejdet i disse overvågningsudvalg er kommenteret i mødereferaterne.

4.1.1.2. Overvågningsbesøg

Der er redegjort for Grækenland-enhedens overvågningsbesøg i bilaget.

4.1.2. Spanien

4.1.2.1. Overvågningsudvalg

I 2000 afholdt overvågningsudvalget to møder i Spanien, nemlig det 13. og det 14. møde, som fandt sted i Madrid henholdsvis den 26.-28. april 2000 og den 23.-25. oktober 2000.

Overvågningsudvalget er opdelt i syv separate udvalg efter sektor og efter forvaltningsmyndighed:

- Udvalget for Højhastighedstog Syd: Madrid-Barcelona-linjen
- Udvalget for Transportprojekter under Centralforvaltningen
- Udvalget for Genplantning af Skove
- Udvalget for Projekter under de Lokale Myndigheder

- Udvalget for Miljøprojekter under Centralforvaltningen, inkl. vandprojekter
- Udvalget for de Selvstyrende Samfunds Projekter
- Udvalget for Det Offentlige/Private Partnerskabs Projekter

Overvågningsudvalget har gennemgået ca. 200 rapporter om forløbet af projekterne eller grupperne af projekter. Der blev vedtaget 31 endelige beslutninger.

Den generelle situation for samtlige projekter er forholdsvis tilfredsstillende hvad angår gennemførelsestakten. Flere projekter er ved at blive afsluttet, men de endelige rapporter er forsinket på grund af administrative spørgsmål i forbindelse med afslutningen af kontrakterne. Endvidere er der for nogle af projekterne indgivet anmodninger om ændringer (finansierings- og tidsplan).

Samtlige projekter vedrørende genplantning af skove forventes afsluttet i år. Der er udtrykt ønske om, at rapporterne vedrørende de truffe beslutninger får et ensartet præg.

Kommissionen har ønsket fremsendelsen af de endelige rapporter om de afsluttede projekter fremskyndet for at kunne indfri de tilsvarende forpligtelser.

Hvad angår de nye projekter for perioden 2000-2006 er der blevet anmodet om hurtig fremsendelse af miljøcertifikaterne og en snarlig besvarelse af de stillede spørgsmål for at kunne fortsætte vedtagelsesproceduren.

For at reducere antallet af ændringer i fremtiden ønsker Kommissionen en programmering, der lige fra starten er mere realistisk. Ændringer af datoer og tidsplaner bør begrænses til særlige tilfælde og ikke som hidtil være hovedreglen. For at rationalisere arbejdet bør der endvidere kun vedtages "modne" projekter.

Kommissionen undersøger i et partnerskab med de ansvarlige for Samhørighedsfonden i ministeriet muligheden af at ændre overvågningsudvalget for den nye periode med det formål at effektivisere udvalgets arbejde på det tekniske plan ved at begrænse antallet af selvstændige udvalg og koncentrere sig om strategiske emner og problemprojekter.

4.1.2.2. Overvågningsbesøg

De gennemførte overvågningsbesøg havde til formål at evaluere og kontrollere forløbet af de igangværende projekter og belyse problemer opstået under projekternes gennemførelse.

Der er redegjort for Spanien-enhedens overvågningsbesøg i bilaget.

4.1.3. *I r l a n d*

4.1.3.1. Overvågningsudvalg

Overvågningsudvalget holdt to møder i 2000, nemlig den 5. maj og 27. oktober. På disse møder gennemgik udvalget skriftlige statusrapporter for ca. 57 uafsluttede projekter fra perioden 1993-1999.

Kommissionen var generelt tilfreds med kvaliteten af de oplysninger, den modtog om projektstyringen. Ved et mindre antal projekter var det dog nødvendigt at anmode

om yderligere forklaringer og oplysninger om visse aspekter med henblik på at gøre status over forløbet eller for at få en forklaring på forsinkelser opstået under projekternes gennemførelse.

Der var sket fremskridt, idet yderligere ti projekter blev afsluttet med succes i 2000. Dog vedrørte næsten halvdelen af disse projekter kun mindre tekniske bistandsforanstaltninger eller pilotprojekter. De endnu ikke afsluttede projekter, der skulle gennemføres inden udgangen af 2000, udgjorde ca. 40% af de støttede projekter fra perioden 1993-1999. Kommissionen havde i 1999 udtrykt bekymring over antallet af projekter, for hvilke der blev anmodet om længere frister, samt over de voldsomme stigninger i omkostningerne for visse af projekterne. Der var for ca. 30 projekter indgivet anmodninger om ændring og/eller forlængelse, og Kommissionen ønskede dokumentation fra de myndigheder, der gennemfører projekterne, for de pågældende forsinkelser og forsøgte at opstille en pålidelig revideret tidsplan for afslutningen af disse projekter for at gøre det muligt hurtigt at afslutte de udestående projekter på en fornuftig måde. I visse tilfælde gjorde Kommissionen opmærksom på, at den kun helt undtagelsesvis ville overveje yderligere forlængelser.

Hvad angår de stigende omkostninger fastholdt Kommissionen den holdning, at der kun ville blive bevilget forhøjelser af støtten, såfremt der forelå detaljeret dokumentation for omkostningsstigningerne, og at eventuelle forhøjelser afhang af, om der var midler til rådighed. Denne holdning er accepteret af de irske myndigheder, som ikke har fremsat specifikke anmodninger om dækning af omkostningsstigninger.

4.1.3.2. Overvågningsbesøg

Overvågningsbesøgene i 2000 havde følgende formål:

- at kontrollere fremskridtene i eller afslutningen af de relevante projekter
- at belyse de vanskeligheder, der tidligere var blevet indberettet til overvågningsudvalget, og
- at opnå en bedre forståelse af sammenhængen mellem tidligere projektfaser og nye projektfaser, der foreslås støttet, med henblik på udarbejdelse af nye støttebeslutninger.

Listen over overvågningsbesøg findes i bilaget.

Også andre emner blev i årets løb drøftet med de irske myndigheder, især spørgsmålene om det materiale, der krævedes for at kunne udarbejde de strategiske referencerammer, og om udviklingen af en infrastruktur til håndtering af fast affald.

4.1.4. *Portugal*

4.1.4.1. Overvågningsudvalg

Overvågningsudvalgets to årlige møder er af afgørende betydning for overvågningen af Samhørighedsfondens interventioner i Portugal. Overvågnings- og/eller kontrolbesøg bliver således ofte planlagt ud fra de oplysninger, der udveksles på disse møder.

I 2000 fandt møderne sted den 4.-5. maj og den 20.-21. november. På disse møder blev hvert enkelt projekt gennemgået, men der var også mulighed for at drøfte generelle spørgsmål som f.eks. offentlighed, kontrol, offentlige udbud, gennemførelsesbestemmelser, diverse oplysninger mv. Møderne i 2000 var naturligvis stærkt præget af udarbejdelsen af nye regler og aftaler som følge af den stedfundne revision af samhørighedsfondsforordningen.

I Portugal er der nu ud over det overordnede overvågningsudvalg, der gennemgår transport- og miljøprojekterne, oprettet et særligt udvalg til overvågning af udvidelsen af Madeiras lufthavn og et særligt udvalg til overvågning af projekter vedrørende fast affald. Projektet vedrørende bygningen af vandkraftværket i Alqueva overvåges ganske vist af det overordnede overvågningsudvalg, men følges derudover mere generelt af strukturfondenes overvågningsudvalg for det særlige program for den integrerede udvikling af Alqueva-området (PEDIZA).

4.1.4.2. Overvågningsbesøg

Portugal-enheden under GD Regionalpolitik deltog i overvågningsudvalgets møder, men foretog herudover flere overvågningsbesøg i 2000 for at vurdere projekternes forløb, blive orienteret om de problemer, der var opstået under gennemførelsen, og søge at finde de mest hensigtsmæssige løsninger, der muliggør en normal gennemførelse af projekterne.

Portugal-enheden deltog også den 16. oktober i et kontrolbesøg foretaget af enheden for finans- og budgetforvaltning under GD Regionalpolitik med henblik på at kontrollere projektet vedrørende håndtering af fast affald i Oeiras, Sintra og Cascais.

Endvidere blev der året igennem foretaget andre tekniske besøg i forbindelse med behandlingen af en række ansøgninger bl.a. vedrørende de tværkommunale integrerede vandsystemer i Minho-Lima og Zêzere-Côa samt jernbaneprojekterne "Norte" og "Algarve". Ved behandlingen af jernbaneprojekterne fik Kommissionen teknisk støtte fra EIB.

En liste over overvågningsbesøgene foretaget af Portugal-enheden under GD Regionalpolitik findes i bilaget.

4.2. Kontrolbesøg og konklusioner

4.2.1. *Grækenland*

Der blev ikke foretaget noget kontrolbesøg.

4.2.2. *Spanien*

Det to projekter "Gestion de residuos en canarias" fase I/Initiativtager: Consejería de Política Territorial. Viceconsejería de Medio Ambiente del Gobierno de Canarias (SF 97.11.61.038) og "Depuración Aguas residuales de Canarias" /Initiativtager: Consejería de Obras Publicas, Vivienda y Aguas de Canarias (SF 96.11.61.039) var på kontroltidspunktet endnu ikke afsluttet. Bedømt ud fra det hidtidige projektforsløb er det usikkert, om projekterne vil blive afsluttet til tiden.

Hvad angår projektet "Carretera GC-1.Hoya de la Plata – Enlace Potabilizadora" / Initiativtager: Dirección General de Obras Publicas, Vivienda y Aguas de Canarias

(SF 96.11.65.001) bør de nationale myndigheder (Ministerio de Hacienda) sikre sig, at de medfinansierede projekter er fuldt ud støtteberettigede, således at der ikke medtages projekter, der kun er delvis berettiget til at modtage samhørighedsfondsstøtte.

4.2.3. *Irland*

I 2000 foretog G.3-enheden ét kontrolbesøg i Irland vedrørende et samhørighedsfondsprojekt. Det kontrollerede projekt var "Cork City Main Drainage" (SF 96.07.61.010).

De vigtigste konklusioner fra kontrolbesøget var, at der var anvendt en forkert vekselkurs i forbindelse med en anmodning om betaling, at revisionssporet var ufuldstændigt, samt at betalingsopgørelserne ikke altid var opgjort på grundlag af faktisk afholdte udgifter, men også omfattede ikke-støtteberettigede udgifter.

Den 12. februar 2001 modtog Kommissionen et detaljeret svar fra de irske myndigheder, og på dette grundlag blev den midlertidige suspension af betalingerne til projekterne ophævet. En del udgiftsposter mangler dog endnu at blive forklaret.

4.2.4. *Portugal*

Der blev kontrolleret to projekter i 2000:

Projektet "Estação de Tratamento de resíduos sólidos de Cascais, Oeiras e Sintra": Den grund, der er anvendt til projektet, var tilsyneladende ikke købt på tidspunktet for kontrolbesøget, selv om projektet var afsluttet. De portugisiske myndigheder har i januar 2001 dokumenteret, at købsaftalen nu er indgået under overholdelse af de nødvendige retlige formaliteter.

Projektet "Drenagem e Tratamento de águas residuais do grande Porto Sul e Despoluição do troço da Bacia do Douro (V.N. de Gaia) e Despoluição da Bacia do Oceano Atlântico, Bacia do Douro Norte e Bacia do Douro Nordeste de V.N. de Gaia":

Der blev ikke afdækket problemer hvad angår dette projekt, som forventes afsluttet inden udgangen af 2001.

4.3. **Uregelmæssigheder og suspension af støtten**

I 2000 gennemførte OLAF ingen undersøgelser på de af Samhørighedsfonden omfattede sagsområder.

Imidlertid gav de spanske myndigheder i 2000 i medfør af forordning (EF) nr. 1831/94¹² Kommissionen meddelelse om to tilfælde af uregelmæssigheder. Ifølge denne forordning skal de støttemodtagende medlemsstater underrette Kommissionen om uregelmæssigheder, om hvilke der foreligger en rapport som det første led i en administrativ eller retslig forfølgning.

Siden ikrafttrædelsen af forordning (EF) nr. 1831/94 har Kommissionen modtaget meddelelse om i alt syv tilfælde af uregelmæssigheder, nemlig:

¹² EFT L 191 af 27/07/94.

- et tilfælde om manglende overholdelse af bestemmelserne om offentlige udbud, som er anmeldt af de græske myndigheder
- to tilfælde om ikke-støtteberettigede udgifter, der er anmeldt af de irske myndigheder
- fire tilfælde om ikke-støtteberettigede udgifter samt uregelmæssigheder i forbindelse med de fremlagte dokumenter, der er anmeldt af de spanske myndigheder.

Det fremgår af meddelelserne, at der er tale om forholdsvis få afdækkede uregelmæssigheder og begrænsede beløb. Dette har muligvis sammenhæng med den særlige karakter af de projekter, der finansieres af Samhørighedsfonden (projekter af en vis størrelse samt overvågning af de fysiske og finansielle indikatorer for hvert enkelt projekt).

OLAF henleder dog de støttemodtagende medlemsstaters opmærksomhed på deres forpligtelser i medfør af den nævnte forordning.

5. VURDERING OG EVALUERING

5.1. Generelle bemærkninger

For at sikre en effektiv udnyttelse af fællesskabsstøtten og vurdere kvaliteten af interventionerne er de projekter, hvortil der ansøges om samhørighedsfondsstøtte, før Kommissionens godkendelse genstand for en forhåndsevaluering, ligesom der efter projekternes gennemførelse foretages en efterfølgende evaluering.

Med henblik på en grundig evaluering af projekterne før deres vedtagelse må der sammen med støtteansøgningerne fremsendes relevant dokumentation og socioøkonomiske analyser, som viser, at det pågældende projekt på mellemlangt sigt vil give sociale og økonomiske fordele, som står i rimeligt forhold til de anvendte ressourcer. Til dette formål anvendes som regel costbenefitanalyser. Det er først og fremmest de støttemodtagende medlemsstater, der skal udarbejde analyserne, men Kommissionen kan dog deltage i den forudgående evaluering af projekter med teknisk bistand eller bistand i forbindelse med første fase af en projektfianciering. Når Kommissionen skønner det nødvendigt, lader den sig bistå af Den Europæiske Investeringsbank eller eksterne konsulenter med teknisk ekspertise.

Den efterfølgende evaluering giver mulighed for at vurdere retningslinjerne for projekternes gennemførelse og projekternes gennemslagskraft i forhold til de oprindeligt fastsatte mål. Ved den efterfølgende evaluering foretages der endvidere en vurdering af projekternes virkning på miljøet.

5.2. Behandling og forudgående vurdering af projekter

Der skal for alle projekter, hvortil der ansøges om samhørighedsfondsstøtte, foretages costbenefitanalyser eller andre former for kvantificerede analyser. Medlemsstaterne har gjort en stor indsats for at opfylde dette krav. Kvaliteten af de økonomiske analyser, der ledsager støtteansøgningerne, er blevet bedre. Men analyserne kan blive bedre endnu, navnlig analyserne af miljøprojekter. Det vil også

være ønskeligt med en større ensartethed såvel mellem forskellige indsatsområder som mellem de fremgangsmåder, de forskellige lande anvender.

5.3. Samarbejde med EIB i forbindelse med projektbehandlingen

I januar 2000 indgik Kommissionen og EIB en ny samarbejdsaftale om Fællesskabets strukturindsats for perioden 2000-2006. De nærmere retningslinjer for anvendelsen af denne samarbejdsaftale i forbindelse med projektanalyserne fremgår af den rammekontrakt, der blev indgået i juni 2000.

Samarbejdet med EIB har vist sig at være nyttigt. Kommissionen har ikke blot modtaget oplysninger om de projekter, der medfinansieres af EIB, men har også fra tidspunktet for indgåelsen af rammekontrakten til udgangen af 2000 haft mulighed for at anmode om 18 sagkyndige udtalelser fra EIB om samhørighedsfondsprojekter. På baggrund af disse sagkyndige udtalelser har Kommissionen anmodet medlemsstaterne om at ændre de fremlagte projekter eller gennemføre yderligere forundersøgelser.

Samarbejdsaftalen vedrørende Fællesskabets strukturindsats omfatter ikke alene samhørighedsfondsprojekterne, men også ISPA-projekterne og de store EFRU-projekter.

5.4. Samhørighedsfondens økonomiske og samfundsmæssige virkninger i medlemsstaterne og den økonomiske og sociale samhørighed i EU, herunder beskæftigelsesvirkningerne

Ifølge forordningen om oprettelse af Samhørighedsfonden skal Kommissionen vurdere de økonomiske virkninger af fondens indsats, idet både det enkelte projekts virkninger og den samlede fællesskabsstøttes virkninger skal vurderes. I artikel 10, stk. 5, hedder det, at projekternes økonomiske og sociale fordele på mellemlangt sigt skal "stå i et passende forhold til de midler, der anvendes", mens det i artikel 13, stk. 2, hedder: "For at sikre effektiviteten af fællesskabsstøtten foretager Kommissionen og de støttemodtagende medlemsstater en systematisk vurdering og evaluering af projekterne, efter omstændighederne i samarbejde med EIB". Endvidere fremgår det af bilag II, at Kommissionen skal redegøre for "fondens økonomiske og samfundsmæssige virkninger i medlemsstaterne og for den økonomiske og sociale samhørighed i Unionen, herunder indvirkningen på beskæftigelsen".

Hvad angår den forudgående evaluering af projekterne iværksatte Kommissionen i 2000 en opdatering af de økonomiske analysemetoder, der anvendes i forbindelse med projekterne. Arbejdet forventes afsluttet i løbet af 2001 med en ajourføring af vejledningen i udarbejdelse af costbenefitanalyser. Dette arbejde, der bl.a. vil bygge på resultaterne af forskning, der finansieres over rammeprogrammet for forskning og teknologisk udvikling, er et skridt i retning af en harmonisering af de metoder og parametre, medlemsstaterne anvender, og vil gøre det lettere at beregne de samlede virkninger af projekterne.

Med hensyn til den efterfølgende analyse er alle de projekter, hvortil der er ydet samhørighedsfondsstøtte, ved at blive gennemgået (jf. punkt 5.5). Samtlige aspekter af projektgennemførelsen vil blive evalueret, ligesom det vil blive afgjort, om projekterne har haft de forventede virkninger, herunder på miljøet og beskæftigelsen.

5.5. Program for efterfølgende evalueringer

Det treårige program for efterfølgende evalueringer blev iværksat i midten af 1998. I alt 120 projekter vil blive evalueret i denne periode, nemlig 60 miljøprojekter og 60 transportprojekter. Ved udgangen af 2000 var 107 projekter allerede blevet evalueret, heraf 58 transportprojekter og 49 miljøprojekter.

5.5.1. Miljø

De foreløbige konklusioner fra de efterfølgende evalueringer af 31 infrastrukturprojekter på miljøområdet viser, at projekternes gennemførelse og deres miljømæssige, sociale og økonomiske virkninger har været positive og i det store og hele i overensstemmelse med de fastsatte mål.

Projekterne har haft et tilfredsstillende forløb såvel i planlægningsfasen som i anlægsfasen. Kvaliteten og enhedsanlægsomkostningerne varierer dog en smule fra land til land.

Driftsresultaterne er generelt som forventet, selv om visse kloakeringsprojekter skal styrkes ved etablering af supplerende infrastrukturer eller forbedring af kontrolsystemerne. Anlæggene til genbrug af husholdningsaffald udnyttes ikke optimalt, idet husholdningerne er for lang tid om at tilpasse sig kravene til kildesortering.

Samtlige projekters miljømæssige virkninger var tilfredsstillende. Kloakeringsprojekterne har skabt direkte og åbenbare miljømæssige fordele, selv om den forsinkede gennemførelse af projekterne i visse tilfælde også har forsinket miljøvirkningerne. Vandforsyningsprojekterne har generelt forbedret vandforvaltningen og har fremmet bevarelsen af vandressourcerne. Projekter til forbedring af kystmiljøet og det bymæssige og naturlige miljø har bidraget væsentligt til bevarelse af flora og fauna samt til sammenkædningen mellem det naturlige og det bymæssige miljø.

Hvad angår sociale virkninger har projekterne medført en forbedring af levevilkårene samt oprettelse af midlertidige stillinger i anlægsfasen og faste stillinger i driftsfasen.

En række af projekterne har også haft den indirekte virkning, at de har fået grundværdien til at stige i de områder, hvor de gennemføres, ligesom de har gjort det muligt at udvikle nye erhvervsaktiviteter som f.eks. turisme.

5.5.2. Transport

Der blev udarbejdet et resumé over de foreløbige resultater af de efterfølgende evalueringer af ca. 40 transportprojekter omfattende alle transportformer. Projekterne har skabt væsentlige socioøkonomiske fordele, men der er i en del tilfælde opstået uforudsete vanskeligheder under deres gennemførelse.

I de fleste tilfælde har projektplanlægningen været god. For enkelte projekters vedkommende har planlægningen dog været mangelfuld, hvilket har medført ændringer i anlægsfasen og forsinkelser i gennemførelsen, f.eks. fordi uforudsete geologiske forhold har skabt tekniske vanskeligheder. Endvidere er de samlede projektomkostninger ofte blevet opjusteret under anlægsfasen. Disse budgetoverskridelser skyldes forskellige forhold, bl.a. eksproprieringsomkostninger,

der er højere end forventet, prisændringer eller ændringer i det oprindelige projekt. Det skal dog bemærkes, at Fællesskabets bidrag som hovedregel ikke er blevet ændret tilsvarende.

Driftsfasen forløber tilfredsstillende. F.eks. overstiger trafikken på de renoverede strækninger af det transeuropæiske transportnet langt prognoserne.

Projekterne har gjort det muligt at forbedre EU-regionernes, bl.a. randområdernes, tilgængelighed, aflaste trafikken i de store byområder og mindske grænseeffekten, som bremser markedsintegrationen på regionalt, nationalt og europæisk plan. De efterfølgende costbenefitanalyser viser, at afkastningsgraden for mange af projekterne overstiger 20%. Og i disse resultater indgår ikke de vanskeligt kvantificerbare socioøkonomiske fordele som f.eks. skabte arbejdspladser eller gunstige miljøvirkninger. Efter gennemførelsen af direktiv 85/337/EØF har dokumenterne indeholdende beskrivelsen af transportprojekterne systematisk været forsynet med en vurdering af projekternes virkninger på miljøet.

6. DIALOG MELLEML INSTITUTIONERNE, INFORMATION OG OFFENTLIGHED

6.1. Fremlæggelse af årsrapporten for 1999

6.1.1. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet udtrykker i sin betænkning¹³ tilfredshed med årsrapporten, som er vigtig for bedømmelsen af fondens aktiviteter, og glæder sig over, at årsrapporten for 1999 indeholder en redegørelse for udviklingen igennem hele perioden 1993-1999.

Parlamentet roser ligeledes de støttemodtagende medlemsstater for at opfylde målene om en reduktion af budgetunderskuddene.

Parlamentet noterer sig med tilfredshed, at der i perioden 1993-1999 er opnået ligevægt mellem de støttede transportprojekter og de støttede miljøprojekter trods den overvægt af transportprojekter, der prægede periodens begyndelse.

Især finder Parlamentet stigningen i jernbaneinvesteringerne i Grækenland, Spanien og Portugal samt stigningen i investeringerne i håndtering af fast affald i Portugal og Grækenland tilfredsstillende.

Parlamentet har udtrykt tilfredshed med, at der i 1999 ikke blev afdækket tilfælde af svig, men anmoder dog Kommissionen om at afsætte flere midler til kontrollen "i marken" for at finde frem til svagheder i forvaltningssystemerne.

6.1.2. Det Økonomiske og Sociale Udvalg (ØSU)

ØSU udtrykker i sin rapport¹⁴ tilfredshed med de positive resultater, Samhørighedsfonden har opnået, og som indirekte har bidraget til, at de fire støttemodtagende lande opfylder de målsætninger om nedbringelse af

¹³ Marques-betænkningen

¹⁴ Ordfører : Pezzini.

budgetunderskuddene, der er fastlagt i konvergensprogrammerne, og som skal opfyldes inden tiltrædelsen af Den Økonomiske og Monetære Union.

Hvad angår den nye programmeringsperiode har ØSU fremhævet nødvendigheden af at samordne Samhørighedsfondens aktiviteter med strukturfondenes aktiviteter bl.a. gennem de strategiske referencerammer.

ØSU har ligeledes lagt vægt på nødvendigheden af, at medlemsstaterne er særlig opmærksomme på de forudgående evalueringer af projekterne.

6.2. Information af medlemsstaterne

Den 18. december 2000 blev der i Bruxelles afholdt et informationsmøde med de 15 medlemsstater.

På dette møde fremlagde Kommissionen udkastet til årsrapport for Samhørighedsfonden for 1999. Kommissionen gjorde ligeledes rede for Samhørighedsfondens interventioner i 2000 i de enkelte støttemodtagende medlemsstater. Disse gjorde derefter i detaljer rede for deres strategiske referencerammer.

6.3. Andre informationsaktiviteter

6.3.1. Information af arbejdsmarkedets parter

Der blev ikke afholdt møder mellem arbejdsmarkedets parter i 2000.

6.3.2. A n d e t

Kommissionen deltog den 25. juni 2001 i det 17. møde i Regionsudvalgets Udvalg for Regionalpolitik, Strukturfonde, Økonomisk og Social Samhørighed samt Grænseoverskridende og Tværregionalt Samarbejde, hvor årsrapporten for 1999 blev behandlet for første gang¹⁵. Regionsudvalget forventes at afgive endelig udtalelse i november 2001.

6.4. Kommissionens informations- og offentlighedsforanstaltninger

Samhørighedsfonden behandles ligeledes i publikationerne fra GD Regionalpolitik om regionalpolitik og samhørighed.

Årsrapporten er blevet offentliggjort i et passende format, og et sammendrag af rapporten er trykt i Inforegio-nyhedsbrevene, som udgives af GD Regionalpolitik.

Der fremstilles ad hoc-materiale til særlige lejligheder såsom informationsmøder og konferencer (flytbare stande, grafisk computerdesign, audiovisuelt og trykt materiale).

GD Regionalpolitik har under budgetpost B2-1600 fortsat udgivelsen af undersøgelser om Samhørighedsfonden og miljøet, navnlig vandforvaltningen. Disse undersøgelser foreligger nu.

¹⁵ På grundlag af konklusionerne fra ordfører Bree.

B I L A G

LISTE OVER OVERVÅGNINGS- OG KVALITETSBesøg I 2000

Spanien

Overvågningsbesøg

20.-21. januar: Galicia. Santiago de Compostela.

Projekt nr. 97.11.61.047 – Håndtering af fast byaffald i Galicia - SOGAMA.

7.-9. februar: Madrid og Calatayud.

Højhastighedstog Syd-projektet. Madrid-Barcelona-den franske grænse – Kommissionens tjenestegrene mødtes med repræsentanter for Økonomiministeriet og den projektansvarlige instans. Sammen gennemgik de de udleverede omkostningsoverslag for projektet som helhed og fastlagde udspecificeringsgraden for de fremtidige tekniske faser samt tidsplanerne for arbejdet. Der blev aflagt besøg ved nogle af de strækninger, der var under anlæggelse, for at gøre status over de fysiske anlægsarbejder.

20.-21. marts: Barcelona. Tre projekter:

Projekt nr. 95.11.61025-6 – Håndtering af byaffald i Rubí.

Projekt nr. 96.11.61.051 – Håndtering af byaffald i Barcelona-området.

Projekt nr. 97.11.61.035 – Anlæg til integreret affaldshåndtering i Rubí. (Fase 2).

Grækenland

Overvågningsbesøg

Miljø

Projekt nr. 93.09.61.061 Voïo Kozanis – Feasibilityundersøgelse vedrørende “Freight Village” i Chios og Mytilini.

Projekt nr. 94.09.61.026 – Spildevandsledninger og anlæg til spildevandsrensning i Ioannina.

Projekt nr. 97.09.61.001 – Drikkevandsledninger i Ioannina.

Projekt nr. 99.09.61.009 – Pilotprojekt vedrørende affaldshåndtering og spildevandsrensning i Santorini.

Transport

Projekt nr. 94.09.65.024 – Færdiggørelse af motorvejen til THESSALONIKI-MOUDANIA, strækningen KARDIA-KALIKRATIA-POTIDEA.

Irland

Overvågningsbesøg

1.-3. marts: Cork og Limerick

Projekt nr. 96/07/61/010 – Hovedkloak i Cork: GD Regionalpolitik benyttede et revisionsbesøg som lejlighed til at undersøge, hvorfor der var blevet ansøgt om forlængelse af fristen for projektets afslutning. En ansøgning om støtte til bygning af renseanlægget blev også gennemgået i detaljer sammen med repræsentanter for de lokale myndigheder.

Projekt nr. 95/07/61/013 – Hovedkloakledning i Limerick by og omegn: Formålet med besøget var at undersøge, hvorfor der var blevet ansøgt om forlængelse af fristen for projektets afslutning, og hvilken sammenhæng der var mellem det forberedende kloakeringsarbejde og de øvrige projekter. En ansøgning vedrørende anlægsarbejderne i forbindelse med kloaknettet og renseanlægget blev også gennemgået i detaljer sammen med repræsentanter for de lokale myndigheder.

28. marts: Dublin

Projekt nr. 94/07/65/002 - Southern Cross Route-motorvejen: En anmodning om ændring af færdiggørelsesdatoen og den fysiske beskrivelse efter ændringen af konstruktionen af visse elementer blev gennemgået med repræsentanter for de lokale myndigheder.

8. maj : Waterford

Projekt nr. 94/07/61/013 – Vandforsyning til Waterford by og omegn: De irske myndigheder havde gjort opmærksom på omkostningsvariationer, og der var fremkommet forslag om at medtage nye elementer og ekstra arbejde i projekterne. Projektet omfatter tillige vandbevarelsesforanstaltninger, som gav anledning til problemer på grund af distributionsnettets alder og andre lokale faktorer.

Projekt nr. 93/07/61/0 21 – Hovedkloakledning i Waterford: Projektet nærmede sig sin afslutning, og man benyttede lejligheden til at gøre status over arbejdet.

Portugal

Overvågningsbesøg

8. maj: Caldas da Rainha og Foz do Arelho

Projekt nr. 97.10.61.020 – Kloaksystemet til brug for Caldas da Rainha, Foz do Arelho og bebyggelserne i afvandingsområdet ved Arnóia og Real.

Projekt nr. ° 2000/PT/16/C/PE/001 (under behandling) – De enkelte elementer i dette projekt, som udgør anden fase af det tværkommunale system, blev gennemgået på lokalt plan.

27. og 28. november: Lissabon og Loures, oprensning af afvandingsområdet ved Trancão, ETAR de Frielas og de S. João da Talha

Projekt nr. 93/10/61/013 – Oprensning af Trancãos afvandingsområde.

Projekt nr. 94/10/61/006-007 - ETAR de Frielas og ETAR de S. João da Talha.

Projekt nr. 96/10/61/004 – Rensning og regulering af den sidste del af Trancão.